

RAPORT DE PROGRES

privind implementarea proiectului "Fortificarea controlului tuberculozei și reducerea mortalității prin SIDA în Republica Moldova" pentru anii 2021-2023

GRANTUL - MDA-C_PCIMU

FINANȚARE - FONDUL GLOBAL PENTRU COMBATEREA SIDA, TUBERCULOZEI ȘI MALARIEI

RECIPIENT PRINCIPAL - IP UCIMP

SUBRECIPIENT - CENTRUL PAS

PERIOADA DE RAPORTARE - 1 IANUARIE-31 DECEMBRIE 2021

CUPRINS

ABREVIERI	6
CONTEXT.....	7
SCOPUL, OBIECTIVELE ȘI MODULELE PROGRAMULUI.....	8
Scopul:.....	8
Obiectivele.....	8
Module:	9
Grupul țintă/Beneficiari	9
REZULTATELE IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR PE PARCURSUL PERIOADEI 01 IANUARIE – 31 DECEMBRIE 2021	10
OBIECTIVUL 1: Asigurarea accesului universal la diagnosticarea și depistarea timpurie și calitativă a tuberculozei (cu accent pe TB RR/MDR) - prin utilizarea testelor rapide de diagnostic molecular, îmbunătățirea calității și acoperirii cu teste de sensibilitate la medicamente și promovarea depistării active a cazurilor (screening pentru TB în grupurile cu risc crescut).....	10
Activitatea 1.1.4 Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc și vigilență sporită pentru TB, utilizând instalațiile radiologice mobile cu introducerea inteligenței artificiale 10	
Activitatea 1.1.5. Asigurarea depistării persoanelor din populațiile-cheie – PTH, PAFA, PCDI și alte grupuri vulnerabile, cu acces redus la asistența medicală primară, cu suportul organizațiilor societății civile la nivel de comunitate.....	10
OBIECTIVUL 2: Îmbunătățirea rezultatelor tratamentului pacienților cu DR TB prin implementarea schemelor de tratament modificate mai scurte și extinderea abordărilor centrate pe persoană, suportului integrat al pacienților și activităților de monitorizare.....	1
Activitatea 3.1.5. Implementarea regimurilor noi de tratament orale scurte modificate (mSTR) în cadrul studiului operațional, urmat de o tranziție la practica de rutină	1
Activitatea 3.3.1. Asigurarea abordării multidisciplinare, inclusiv evaluarea necesităților și gestionarea cazului pentru fiecare persoană afectată de TB și a familiei sale și acordarea suportului psihosocial pentru asigurarea aderenței la tratament	2
Activitatea 3.3.2. Asigurarea suportului motivațional pacienților cu TB	4
Activitatea 3.3.3 Extinderea utilizării VST la nivel național.....	5
Activitatea 6.5.2. Asigurarea participării active a societății civile la răspunsul TB la toate etapele și realizarea activităților prin granturi mici pentru educare, informare, intervenții pentru creșterea aderenței la tratament, acompanierea și suportul persoanelor care au finalizat tratamentul pentru prevenirea recidivelor.....	5
Activitatea 6.6.1. Fortificarea răspunsului la TB în penitenciare, managementul cazurilor și suportul psihosocial persoanelor eliberate din detenție în asigurarea continuității îngrijirilor, inclusiv prin implicarea OSC.....	7
Activitatea 7.2.3 Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate. Analiza retrospectivă a impactului ONG active în domeniul TB.....	8
OBIECTIVUL 4: Creșterea depistării precoce a HIV, extinderea TARV și îmbunătățirea calității îngrijirilor HIV prin promovarea abordărilor inovatoare de testare, asigurarea accesului la	

TARV de calitate, implementarea modelelor diferențiate de tratament și îngrijire HIV/TARV centrate pe persoană și remediarea legăturilor slabe în continuumul îngrijirii HIV	8
Activitatea 2.4.1.4 Dezvoltarea standardului de oferire a serviciilor psiho-sociale pentru echipele multidisciplinare pe lângă cabinetele TARV.....	8
Activitatea 2.4.2.4 Instruirea specialiștilor cabinetelor teritoriale	8
Activitatea 2.4.4.2 Creșterea capacității pentru echipe multidisciplinare la nivel raional, în problemele de îngrijiri integrate, în raioanele în care tratamentul ARV va fi descentralizat	8
În cadrul acestor activități au fost planificate câte 2 instruirii, dar la solicitarea PN HIV, în temeiul Dispoziției MS nr.867-d din 15 noiembrie 2021, în perioada 18-26 noiembrie au fost organizate în regim online 3 ateliere de lucru cu durata de 2 zile (2,5 ore zilnic) pentru prezentarea și discutarea noilor recomandări ale OMS în domeniul HIV. La atelierele de lucru au participat în jur de 75 specialiști (reprezentanți ai PN HIV, vicedirectori medicali ai spitalelor raionale, medici infecționiști din spitalele raionale, reprezentanți ai Centrului SIDA Tiraspol).....	8
OBIECTIVUL 6: Consolidarea sistemului de sănătate.....	8
Activitatea 3.2.2. Asigurarea actualizării Regulamentului privind managementul medicamentelor TB și sistemul de farmacovigilență pentru tratamentul pacienților cu TB..	9
Activitatea 3.2.1.1 Elaborarea unui sistem informațional pentru domeniul HIV.....	9
Activitatea 3.2.4.9 Cercetarea operațională de evaluare a supravegherii epidemiologice a infecției cu HIV/SIDA și implicarea SSSP în măsurile de control și răspuns.....	9
Activitatea 3.2.4.11 Cercetarea operativă pentru determinarea cazurilor de incidență recentă.....	9
Activitatea 6.1.2 Elaborarea unui sistem informațional pentru domeniul TB	9
Activitatea 7.2.3 Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate. Realizarea studiului de cunoștințe, atitudini și practici (KAP)cu referire la tuberculoză (TB) în populația generală.....	9
Activitatea 6.3.1 Organizarea unei platforme de telemedicină și instruire online	10
Activitatea 1.3.1.1 Îmbunătățirea cunoștințelor PMTCT pentru medicii de familie și personalul medical din maternități.....	10
Activitatea 1.3.1.5 Revizuirea periodică a Protocolului clinic național "Profilaxia transmiterii HIV de la mamă la făt"	11
Activitatea 2.3.5.1 Creșterea capacităților personalului medical în furnizarea și utilizarea informației referitor la vigilența farmaceutică.....	11
Activitatea presupune organizarea unei instruirii care a fost desfășurată în regim online la 17 decembrie 2021 în temeiul Dispoziției MS nr. 903 din 26 noiembrie 2021. La instruire au participat 9 specialiști (medici infecționiști, farmaciști, asistenți medicali, vicedirectori medicali, reprezentanți ai PN HIV)	11
Activitatea 4.1.1 Dezvoltarea și consolidarea unui mecanism multisectorial de coordonare a PNRT cu alte ministere, instituții publice, inclusiv efectuarea unei evaluări de bază, consultare națională cu participarea tuturor părților interesate naționale și internațional, reprezentanților societății civile, comunității și revizuire periodică.....	11
OBIECTIVUL 7: Consolidarea sistemului comunitar	11

Activitatea 6.5.4. Implicarea OSC în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB (granturi matching pentru OSC)	11
Activitatea 6.5.4 Grant pentru suportul platformei TB.....	11
OBIECTIVUL 8: Eliminarea barierelor legate de drepturile omului și de gen și atingerea obiectivului zero discriminare	12
Activitatea 5.2.1. Desfășurarea activităților de informare și schimbare a atitudinilor și comportamentelor la nivel național și local	12
Activitatea 5.2.2. Elaborarea, editarea și distribuirea materialelor educaționale și informative despre TB pentru grupurile cheie.....	12
Activitatea 5.2.3. Realizarea intervențiilor pentru educare și informare (materiale IEC, intervenții mass media, etc.)	12
Activitatea 6.5.3. Realizarea evaluării drepturilor comunitare și a genului (CRG) pentru a identifica barierele (financiare, stigmatice, drepturile omului, gen) ale populației cheie și vulnerabile la serviciile legate de TB; și estimarea dimensiunii populațiilor cheie.....	3
Activitatea 6.5.4. Implicarea organizațiilor societății civile în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB. Oferirea unui grant pentru servicii de asistență juridică și consultanță	4
Activitatea 6.7.3. Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de monitorizare a calității serviciilor TB în raport cu respectarea drepturilor omului (prezentarea informațiilor colectate).....	5
GRANTUL C19RM	6
Activitatea 2.1.1. Accelerarea screeningului bidirecțional TB/COVID prin realizarea campaniilor de recuperare și intensificarea identificării cazurilor	6
Activitatea 2.1.3. Promovarea utilizării VST, prin implicarea societății civile	7
Activitatea 3.1.1. Implicarea comunității în încurajarea vaccinării anti COVID-19	7
Activitatea 3.3.1. Activități de reducere a stigmei aferente TB și COVID-19.....	9
ANEXE	13
Anexa 1. Statutul realizării activităților planificate.....	13
pentru anul 2021, domeniul TB.....	13
Anexa 2. Statutul realizării activităților planificate.....	17
pentru anul 2021, domeniul HIV.....	17
Anexa nr.3. Lista ONG_urilor care au contractat servicii de depistare țintită	1
Anexa nr.4. Lista centrelor comunitare pentru tratament ambulator.....	2
a persoanelor cu TB din teritoriile de pe malul stâng al r. Nistru	2
Anexa nr.5. Lista ONGurilor care realizează activități de educare,.....	3
informare și intervenții în scop de creștere a aderenței la tratament anti TB.....	3
Anexa nr.6. Statutul realizării activităților planificate	1
pentru anul 2021, grantul C19RM, domeniul TB.....	1
Anexa 7. Lista ONG_urilor care au contractat servicii de depistare țintită, grantul C19RM.....	1

Anexa 8. Lista materialelor informative printate în cadrul campaniilor de informare și educare pe parcursul anului 2021 și cantitățile distribuite.....	1
Anexa 9. Lista materialelor informative printate în cadrul activităților de reducere a stigmei aferente TB și COVID-19 și cantitățile distribuite	4

ABREVIERI

ANP	administrația națională a penitenciarelor
AO	asociație obștească
APL	autoritate publică locală
BSB	bărbați care fac sex cu bărbați
CM	consiliu medical
DOT	tratament direct observat
EA	evenimente adverse
GTL	grup tehnic de lucru din cadrul consiliului național de coordonare a programelor naționale HIV și TB
IMSP	instituție medico-sanitară publică
IFP	institutul de ftiziopneumologie
HIV	virusul imunodeficienței umane
HCV	hepatita virală C
HVB	hepatita virală B
IBBS	studiul integrat bio-comportamental în grupurile cu risc sporit de infectare cu HIV
LS	lucrători ai sexului
M&E	monitorizare și evaluare
MDR-TB	tuberculoza multidrorezistentă
MS	Ministerul Sănătății
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
OSC	organizație a societății civile
ONG	organizație neguvernamentală
PAFA	persoane adulte fără adăpost
PCDI	persoane consumatoare de droguri injectabile
PNCT	Programul Național de Control a Tuberculozei
PN HIV	Programul Național de prevenire și control a infecției HIV
PNRT	Programul Național de Răspuns la Tuberculoză
PTH	persoane care trăiesc cu HIV
SIDA	sindromul imunodeficienței umane achiziționate
SOMSTR	studiu operațional Short, all-Oral Regimens For Rifampicin-resistant Tuberculosis
SPECTRUM	program utilizat pentru estimarea indicatorilor cheie aferenți HIV
SSSP	serviciul supravegherii de stat a sănătății publice
TARV	tratament antiretroviral
TB	tuberculoza
TG	transgender
VST	tratament video supravegheat

CONTEXT

Republica Moldova se numără printre cele 18 țări cu prioritate înaltă pentru controlul tuberculozei în Regiunea europeană a OMS și printre cele 30 de țări din lume cu povara înaltă a TB multidrogrezistentă, TB fiind o prioritate de sănătate publică la nivel național. În 2017, incidența estimativă și mortalitatea prin TB au fost de 95 (a doua în regiunea europeană) și respectiv de 6,1 la 100.000 de locuitori, ambele cu o tendință de scădere de la mijlocul anilor 2000. În 2019, după datele PNCT, au fost înregistrate 2.865 de cazuri noi și recidive, cu o incidență totală de 71,7 la 100.000, o reducere de 5% față de 2018 și o reducere de 20% față de 2015.

Rezistența la medicamentele anti-TB este cea mai mare provocare și principalul obstacol în abordarea eficientă a epidemiei de TB din Moldova. Cele mai recente date (2019) raportează ponderea MDR-TB de 27% la pacienții nou diagnosticați și 56% la pacienții cu TB tratați anterior.

Abordările actuale ale răspunsului la TB au fost modelate prin conștientizarea crescândă a acțiunilor care trebuie întreprinse și depășirea barierelor recurente de la primul Program Național de TB din 1996. Accentul răspunsului național la TB s-a schimbat de la sprijinul de urgență a activităților de bază în domeniul TB (diagnostic și tratament, monitorizare și evaluare) la un răspuns din partea sistemelor de sănătate pentru a susține trecerea de la o abordare verticală la una mai integrată în sistemul de sănătate, de ex. implicarea asistenței medicale primare în detectarea cazurilor și monitorizarea tratamentului (din 2004), promovarea abordării centrate pe persoană (începând cu 2011) și consolidarea durabilității activităților realizate.

Autoritățile relevante și partenerii PNCT depun eforturi considerabile pentru a îmbunătăți depistarea activă a cazurilor și detectarea precoce a pacienților cu TB, aplicând toată diversitatea accesibilă de intervenții: radiografie toracică mobilă, utilizarea inteligenței artificiale, depistarea cazurilor de TB în comunități, etc și pentru a pune în aplicare un model eficient de îngrijire centrat pe persoană, care vizează îmbunătățirea rezultatelor tratamentului și o mai bună acceptabilitate și aderență la programele de tratament preventiv pentru TB.

Povara prin HIV în Moldova, este de asemenea printre cele mai mari din Europa, fiind pe locul doi după Ucraina. Instrumentul SPECTRUM estimează prevalența HIV în populația generală adultă de 0,6%. Cel mai recent număr estimat de PTH în Moldova este de 14.589¹. Conform statisticilor naționale, din 1987 până în prezent, pe ambele maluri ale râului Nistru au fost înregistrate cumulativ 13.656 persoane cu HIV, 4.437 cazuri de SIDA și 3.879 decese. Prevalența reajustată pe baza noilor date despre populație este de 310 la 100.000². În 2019, au fost înregistrate 922 de cazuri noi de HIV (cu 31% mai mult comparativ cu 2010) și 206 decese legate de SIDA, dintre care 21% persoane din grupul de vârstă 15-24 de ani.

Conform celor patru runde ale studiului bio-comportamental HIV și al celui mai recent Raport global de monitorizare a SIDA din 2019, Moldova continuă să se confrunte cu o epidemie HIV concentrată în trei populații cheie: persoanele care injectează droguri, bărbații care fac sex cu bărbați, lucrătorii sexuali și clienții/partenerii lor sexuali. IBBS din 2020 estimează următoarele dimensiuni pentru populațiile respective: 27.500 PCDI, 15.800 LS și 14.600 BSB. O analiză a tendințelor arată o epidemie globală în schimbare, de la transmiterea predominantă prin injectarea de droguri spre transmiterea către partenerii sexuali ai populațiilor cheie și o tendință în creștere în rândul BSB și a LS.

---

¹ SPECTRUM 2020

² Agenția Națională pentru Sănătate Publică 2020

Răspunsul la tuberculoză și HIV al țării se bazează pe programe naționale robuste, cu priorități bine stabilite și estimare de costuri pentru 2016-2020. În iunie 2020, Consiliul Național de Coordonare a aprobat programele naționale pentru TB și HIV pentru următorii cinci ani (2021-2025), care urmează să fie aprobate de Guvernul Republicii Moldova. Alocarea 2021-2023 din partea Fondului Global va fi implementată pentru a ajuta Moldova să elimine barierele existente, să sprijine realizarea obiectivelor stabilite și să mențină servicii calitative de tratament și prevenire pentru populațiile cheie afectate.

SCOPUL, OBIECTIVELE ȘI MODULELE PROGRAMULUI

Scopul:

Scopul general al programului este de a reduce suferința umană și povara socioeconomică asociată cu TB și HIV SIDA în Moldova, de a contribui la crearea unui mediu favorabil și sisteme care să fie centrate pe persoane, sensibile la gen și bazate pe drepturile omului, pentru a crea un răspuns eficient și durabil la TB și HIV, prin (i) extinderea accesului la servicii eficace și moderne de diagnostic, tratament și prevenire a TB (cu accent pe populațiile cheie) și (ii) reducerea decalajului în progresul către țintele 90-90-90: creșterea depistării precoce a HIV, asigurarea unei extinderi rapide a TARV și îmbunătățirea calității îngrijirilor HIV prin promovarea intervențiilor inovatoare de prevenire.

Obiectivele:

1. Asigurarea accesului universal la diagnosticarea și depistarea timpurie și calitativă a tuberculozei (cu accent pe TB DR/MDR) - prin utilizarea de teste rapide de diagnostic molecular, îmbunătățirea calității și acoperirii cu teste de sensibilitate la medicamente și promovarea depistării active a cazurilor (screening pentru TB în grupurile cu risc crescut);
2. Îmbunătățirea rezultatelor tratamentului pacienților cu TB prin implementarea schemelor de tratament modificate mai scurte și extinderea abordărilor centrate pe persoană, suportului integrat al pacienților și activităților de monitorizare;
3. Reducerea transmiterii TB prin extinderea tratamentului preventiv eficient și îmbunătățirea controlului infecției;
4. Creșterea depistării precoce a HIV, extinderea TARV și îmbunătățirea calității îngrijirilor HIV prin promovarea abordărilor inovatoare de testare, asigurarea accesului la TARV de calitate, implementarea modelelor diferențiate de tratament și îngrijire HIV/TARV centrate pe persoană și remediarea legăturilor slabe în continuumul îngrijirii HIV;
5. Prevenirea transmiterii HIV prin extinderea acoperirii populațiilor cheie cu intervenții inovatoare de prevenire, integrarea platformelor de servicii de sănătate la nivel comunitar și eliminarea dihotomiei dintre prevenirea HIV și continuitatea îngrijirilor HIV;
6. Consolidarea sistemului de sănătate;
7. Consolidarea sistemului comunitar;
8. Eliminarea barierelor legate de drepturile omului și de gen și atingerea obiectivului zero discriminare.

Module:

- (a) Îngrijirea și prevenirea TB;
- (b) MDR-TB;
- (c) Prevenirea cazurilor noi de HIV;
- (d) Servicii de testare diferențiată la HIV;
- (e) Profilaxia transmiterii materno-fetale a infecției HIV;
- (f) Tratament, îngrijire și suport;
- (g) Reducerea barierelor legate de drepturile omului în calea serviciilor HIV/TB;
- (h) Sistem de sănătate rezilient și durabil;
- (i) SSRD: Guvernarea și planificarea sectorului sănătății;
- (j) SSRD: Resurse umane pentru sănătate, inclusiv lucrătorii comunitari;
- (k) SSRD: Prestarea serviciilor integrate și îmbunătățirea calității;
- (l) RSSH: Sisteme de laborator;
- (m) SSRD: Sisteme informaționale de management al sănătății și M&E;
- (n) Managementul programului.

Grupul țintă/Beneficiari

Grupul țintă/Beneficiarii componentei TB

- (a) Persoanele afectate de TB;
- (b) Persoanele cu TB aflate în tratament;
- (c) Persoanele din detenție;
- (d) Migranții și persoanele fără adăpost;
- (e) PTH
- (f) Lucrătorii medicali implicați în diagnosticarea, gestionarea cazurilor și tratamentul TB.

Grupul țintă/Beneficiarii componentei HIV

- (a) Pacienții HIV/SIDA;
- (b) PTH;
- (c) Persoanele cu co-infecție HIV și TB;
- (d) Persoanele din detenție;
- (e) Populațiile cheie: persoanele care își injectează droguri, lucrătorii sexuali, bărbații care fac sex cu bărbați, persoanele transgender.

REZULTATELE IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR PE PARCURSUL PERIOADEI 01 IANUARIE – 31 DECEMBRIE 2021

Statutul realizării activităților planificate pentru anul 2021 este relatat în Anexa nr.1 pentru activitățile din domeniul TB și Anexa nr.2 pentru cele din domeniul HIV.

Descrierea procesului de implementare a activităților realizate și a rezultatelor obținute este redată în continuare.

OBIECTIVUL 1: Asigurarea accesului universal la diagnosticarea și depistarea timpurie și calitativă a tuberculozei (cu accent pe TB RR/MDR) - prin utilizarea testelor rapide de diagnostic molecular, îmbunătățirea calității și acoperirii cu teste de sensibilitate la medicamente și promovarea depistării active a cazurilor (screening pentru TB în grupurile cu risc crescut)

În scopul realizării obiectivului 1, pe parcursul anului 2021, inclusiv în perioada trimestrului IV au fost implementate mai multe activități, după cum este redat mai jos.

Activitatea 1.1.4 Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc și vigilență sporită pentru TB, utilizând instalațiile radiologice mobile cu introducerea inteligenței artificiale

Pentru realizarea acestei activități a fost desfășurată procedura de achiziție <http://pas.md/ro/PAS/Tenders/Details/502> . Urmare a evaluării tehnice a ofertelor recepționate, grupul de evaluare a decis rejectarea tuturor ofertelor și realizarea procurării prin intermediul platformei *Global Drug Facility*. Grupul de specialiști din cadrul IFP "Chiril Draganiuc,, examinează tehnologiile existente în vederea selectării celor mai potrivite contextului țării. Procesul de achiziție se va desfășura în 2022 și respectiv, rezultatele acestuia, dar și a realizării activității vor fi prezentate în rapoartele ulterioare.

Activitatea 1.1.5. Asigurarea depistării persoanelor din populațiile-cheie – PTH, PAFA, PCDI și alte grupuri vulnerabile, cu acces redus la asistența medicală primară, cu suportul organizațiilor societății civile la nivel de comunitate

Această activitate a fost realizată conform celor agreate în cadrul ședinței GTL mixt TB și HIV din 19 februarie 2021 prin implicarea a 9 organizații a societății civile active în domeniu (7 pe malul drept al r. Nistru și 2 pe malul stâng). Lista celor 9 ONGuri, valoarea contractelor, țintele stabilite pentru 2021 și % de realizare a acestora este relatată în Anexa nr. 3.

De menționat că pentru anul 2021 a fost planificată investigarea radiologică a 14,940 persoane și au fost investigate 15,286 (102%), inclusiv 12,161 pe malul drept din 12,050 planificate, ceea ce constituie 101% și 3,125 pe malul stâng din 2,890 planificate – 108%.

Rezultatele comune ale activităților de screening pe parcursul perioadei ianuarie - decembrie 2021, inclusiv pentru trimestrul IV sunt redată în Tabelul nr.1.

Tabelul 1. Rezultatele activităților de screening pe parcursul perioadei ianuarie-decembrie 2021

Indicator	Persoane cu dependență de droguri și/sau alcool	Șomeri, zillieri, persoane cu venituri mici	Migranți externi și interni	PAFA	PTH	Total trimestrul IV	Total trimestrul I	Total trimestrul II	Total trimestrul III	Total 2021
Număr persoane supuse screening-ului clinic	588	2155	35	48	7	2833	1905	5395	5575	15,708
Număr persoane investigate radiologic	587	2146	35	48	7	2823	1802	5222	5439	15,286
Număr persoane cu diagnostic prezumtiv de TB	16	48	2	6	0	72	44	213	216	545
Număr persoane cu diagnostic TB confirmat	10	18	0	6	0	34	24	66	66	190
Număr beneficiari diagnosticați cu TB care au început tratamentul anti TB	10	18	0	6	0	34	23	66	65	188
% depistare cazuri TB din cele investigate radiologic	1.8	0.8	0	12.5	0	1.2	1,4	1,2	1,2	1,2

După cum este relatat în Tabelul 1, în perioada ianuarie-decembrie 2021, au fost examinate radiologic 15,286 persoane din cadrul grupurilor cu vigilență sporită sau cu risc sporit de infectare cu TB, inclusiv 2823 pe parcursul trimestrului 4 și au fost confirmate respectiv 190 cazuri noi de TB, inclusiv 34 în trimestrul 4, ceea ce constituie 1,2 % pentru trimestrul IV și pentru toată perioada.

OBIECTIVUL 2: Îmbunătățirea rezultatelor tratamentului pacienților cu DR TB prin implementarea schemelor de tratament modificate mai scurte și extinderea abordărilor centrate pe persoană, suportului integrat al pacienților și activităților de monitorizare

În cadrul acestui obiectiv au fost realizate mai multe activități, care sunt descrise în continuare.

Activitatea 3.1.5. Implementarea regimurilor noi de tratament orale scurte modificate (mSTR) în cadrul studiului operațional, urmat de o tranziție la practica de rutină

În scopul realizării acestei activități și pentru asigurarea sustenabilității acesteia, a fost semnat contractul de colaborare cu IMSP IFP „Chiril Draganiuc” nr.006/TB-HIV-SERV/2021 din 4 ianuarie 2021.

Conform raportului IFP „Chiril Draganiuc”, pe parcursul perioadei octombrie-decembrie 2021 au fost realizate următoarele activități:

1. Pregătirea dosarelor tuturor pacienților din SO mSTR pentru auditul realizat de către experții Biroului European OMS (10.12.2021);
2. Realizarea monitorizărilor lunare pacienților din SO mSTR, care se află în tratament ambulator;
3. Organizarea implicării suportul APL teritoriale în eventualitatea transportării pacienților social-vulnerabili la secția Consultativă a IFP;
4. Verificarea per dosar a tuturor blaturilor conform ultimelor recomandări a Protocolului SO mSTR;
5. Întocmirea lunară a listei pacienților, care urmează să se prezinte pentru monitorizare planificată la IFP;
6. Participarea activă în auditul SO mSTR realizat de către experții Biroului European OMS (10.12.2021);
7. Realizarea tuturor recomandărilor urmare a vizitei de monitorizare realizată de experții Biroului European OMS (10.12.2021);
8. Contactarea telefonică regulată a personalul medical și non-medical, care realizează DOT/VST din teritorii, pentru a crește aderența tratamentului antituberculos printre pacienții din SO mSTR care primesc tratament în ambulator;
9. Contactarea telefonică regulată a pacienților din studiul operațional mSTR, care urmează tratament în ambulator pentru a identifica în mod activ evenimentele adverse apărute pe fondal de tratament;
10. Informarea pacienților prin telefon despre rezultatele intermediare de laborator și rezultatele microbiologice obținute în cadrul monitorizărilor lunare;
11. Consultarea și instruirea regulată a personalului medical care realizează DOT și VST vizavi de regulile administrării medicamentelor în cadrul studiului, despre

responsabilitățile DOT/VST, necesitatea raportării EA la timp, modul de completare a documentației medicale aferente (fișa de tratament TB 01 și altele);

12. Întocmirea și completarea fișierului Excel mSTR "Subject screening and enrollement log" per fiecare caz cu TB DR pentru screening în studiu privind regimurile scurte de tratament modificate integral orale a TB RR și la fel pentru includerea în tratament pe scheme scurte conform Protocolului Studiului Operațional. Datele pentru fiecare caz cu TB DR sunt verificate în baza de date SIME TB vizavi de rezultatele bacteriologice, TSM la preparate de linia II. Fișierul Excel a fost completat pentru toată perioada studiului.
13. Toate cazurile cu TB DR au fost prezentate la CM TB DR pentru a lua decizie vizavi de includerea în studiul operațional conform criteriilor pentru includere. După fiecare sesiune a CM TB DR se completează "Formular de screening pentru studiu".
14. Redactarea Protocolului național mSTR potrivit ultimelor recomandări a OMS.
15. Pregătirea pachetului de documente redactat pentru Comitetul de bioetică al IFP "Chiril Draganiuc".

Total, în perioada studiului au fost înregistrate următoarele rezultate:

- supuși screeningului- 226 pacienți;
- incluși în tratament SO - 111 pacienți;
- excluși - 16 pacienți;
- tratament finalizat - 60 pacienți.

Suplimentar la cele redate mai sus, în cadrul Studiului Operațional mSTR pentru Cohorta Națională (începând cu 16 septembrie 2021) au fost înregistrate următoarele rezultate:

- supuși screeningului - 96 pacienți;
- incluși în tratament - 39 pacienți.

Activitatea 3.3.1. Asigurarea abordării multidisciplinare, inclusiv evaluarea necesităților și gestionarea cazului pentru fiecare persoană afectată de TB și a familiei sale și acordarea suportului psihosocial pentru asigurarea aderenței la tratament

Această activitate a fost implementată prin susținerea celor 8 centre comunitare pentru tratament ambulator a persoanelor cu TB din teritoriile de pe malul stâng al r. Nistru. Lista centrelor comunitare, numărul pacienților planificați pentru supraveghere și % de realizare a țintei este relatată în Anexa nr.4.

De menționat că pe parcursul anului 2021 au beneficiat de suport în vederea menținerii și creșterii aderenței la tratament în cadrul centrelor comunitare 349 persoane cu TB, fiind 274 planificate, respectiv indicatorul a fost îndeplinit în valoare de 127%. Pe parcursul anului 2021, centrele comunitare au acordat suport la 54% din numărul total de pacienți cu TB, ținta fiind 50%.

În supravegherea centrelor comunitare, pe parcursul trimestrului IV s-au aflat 194 pacienți, din 286 care se aflau în supravegherea serviciului de ftiziopneumologie din această regiune, ceea ce a constituit 68%. Dezagregarea indicatorilor poate fi urmărită în tabelul 2.

Tabelul 2. Indicatorii de rezultat a activității centrelor comunitare pe parcursul trimestrului IV și total anul 2021.

Indicatori	TB sensibilă	TB DR	Total trimestrul IV	Total 2021
Numărul beneficiarilor acoperiți cu suport psiho-social pe parcursul perioadei de raportare	96	98	194	349
Numărul beneficiarilor care sunt aderenți la tratament (nu omit mai mult 3 doze lunar)	91	78	169	284
Numărul beneficiarilor care au întrerupt tratamentul	5	19	24	64
Numărul beneficiarilor care au decedat	0	3	3	7
Numărul beneficiarilor care au încheiat cu succes tratamentul în perioada de raportare	31	17	48	192

Din datele elucidate în tabelul de mai sus, menționăm că 81% din beneficiarii acoperiți cu suport psiho-social de către centrele comunitare sunt aderenți la tratament, 23% a constituit rata pacienților care au făcut întreruperi în tratament și 2% au decedat.

Alte servicii prestate în cadrul centrelor comunitare pe parcursul trimestrului IV:

- consiliere psihologică pacienților și rudelor acestora în scopul îmbunătățirii și menținerii aderenței la tratament – 129 pacienți în cadrul a 460 ședințe de consiliere, fiecare pacient fiind consiliat în medie de 3,5 ori pe parcursul trimestrului;
- suport social cu caracter diferit– 34 pacienți, ceea ce constituie 18% din toți pacienții care beneficiază de suportul centrelor comunitare;
- vizitarea la domiciliu a pacienților în scopul consilierii, aprecierii stării socio-economice, monitorizării administrării tratamentului etc – 124 pacienți în cadrul a 347 vizite;
- efectuarea vizitelor de monitorizare a instituțiilor de medicină primară – 73 vizite.

Pe parcursul anului 2021 au fost prestate:

- consiliere psihologică pacienților și rudelor acestora în scopul îmbunătățirii și menținerii aderenței la tratament – 260 pacienți în cadrul a 2121 ședințe de consiliere;
- suport social cu caracter diferit– 107 pacienți, ceea ce constituie 31% din toți pacienții care beneficiază de suportul centrelor comunitare;
- vizitarea la domiciliu a pacienților în scopul consilierii, aprecierii stării socio-economice, monitorizării administrării tratamentului etc – 245 pacienți în cadrul a 1573 vizite;
- efectuarea vizitelor de monitorizare a instituțiilor de medicină primară – 315 vizite.

În cadrul acestei activități a continuat monitorizarea și evaluarea activităților centrelor comunitare de către specialistul din cadrul Spitalului de tuberculoză din or. Bender, care pe parcursul anului 2021 a realizat 50 vizite de monitorizare la Centrele comunitare din regiune, inclusiv 17 pe parcursul trimestrului IV.

La fel, în cadrul acestei activități, în scopul elaborării unui cadru coerent și unitar de proceduri standard de operare (PSO) în conformitate cu Ordinul Ministerului

Sănătății nr.426 din 06 iunie 2017 și ținând cont de Regulamentul cadru de activitate și funcționare a Centrului de suport al tratamentului pacienților cu TB în condiții de ambulator aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 320 din 28.04.2017 și pentru realizarea instruirii echipelor centrelor de suport privind particularizarea procedurilor în funcție de specificul entității medicale, tipurile și complexitatea activităților, la 9 aprilie 2021 a fost lansat un concurs de selectare a doi consultanți, care a fost relansat de 2 ori (19 mai și 28 mai). Drept urmare, au fost contractați doi consultanți naționali (valoarea contractelor -21,000.00 MDL și 18,000.00 MDL respectiv). Draftul PSO a fost elaborat și se află în proces de consultare. Aprobarea acestora și instruirile corespunzătoare sunt planificate pentru anul 2022.

Activitatea 3.3.2. Asigurarea suportului motivațional pacienților cu TB

Această activitate este realizată doar pentru beneficiarii din teritoriile de pe malul stâng a r. Nistru și a fost realizată de către AO Aktiv în conformitate cu deciziile Comisiei de jurizare din 2 și 5 martie 2021, urmare a concursului organizat. Bugetul contractat pentru această activitate constituie 2,762,209.00 MDL.

Astfel, în scopul menținerii și îmbunătățirii aderenței la tratamentul antituberculos, persoanele cu TB din teritoriile din stânga Nistrului beneficiază de un suport financiar în valoare de 934 MDL lunar, cu condiția administrării regulate a tratamentului și neadmiterea omiterii a mai mult de 3 doze pe parcursul unei luni. Listele pacienților sunt elaborate de medicul ftiziopneumolog și prezentate organizației neguvernamentale, care în colaborare cu pacientul respectiv, obținând acordul informat transferă banii pe un card bancar sau îi transmite prin intermediul serviciului poștal.

Numărul pacienților care au beneficiat de suport financiar în perioada de raportare este redat în Tabelul 3.

Tabelul 3. Numărul pacienților care au beneficiat de suport financiar motivațional în vederea menținerii aderenței la tratament, perioada septembrie-noiembrie 2021

Categorie pacienți	Septembrie	Octombrie	Noiembrie
Număr pacienți cu TB sensibilă, care au beneficiat de suport financiar	84	89	87
Număr pacienți cu TB DR, care au beneficiat de suport financiar	113	111	105
Număr pacienți cu TB, total, care au beneficiat de suport financiar	197	200	192
Număr pacienți cu TB sensibilă, care au omis mai mult de 3 doze și nu au beneficiat de suport financiar	3	3	0
Număr pacienți cu TB DR, care au omis mai mult de 3 doze și nu au beneficiat de suport financiar	21	19	17
Număr pacienți cu TB, total, care au omis mai mult de 3 doze și nu au beneficiat de suport financiar	24	22	17

Pentru luna decembrie, datele sunt în proces de validare, vor fi prezentate suplimentar.

Pe parcursul anului 2021 suportul motivațional a fost oferit la 521 persoane cu TB (230 cu TB sensibilă și 291 cu TB DR care au urmat tratament în perioada decembrie 2020-noiembrie 2021). Dintre ei:

- 275 persoane au încheiat tratamentul (139 cu TB sensibilă și 136 cu TB DR),
- 22 persoane au abandonat tratamentul (3 cu TB sensibilă și 19 cu TB DR),
- 8 persoane au decedat (2 cu TB sensibilă și 6 cu TB DR),
- 5 persoane au nimerit în penitenciar.

Activitatea 3.3.3 Extinderea utilizării VST la nivel național

În scopul realizării acestei activități, pe parcursul anului au fost implementate trei subactivități:

1) Au fost procurate telefoane mobile și asigurate cheltuielile de telefonie mobilă și internet mobil pentru beneficiarii de tratament TB video-asistat: 250 telefoane pentru beneficiarii de pe malul drept al r. Nistru și 100 pentru cei de pe malul stâng. Gestionarea acestei activități pe malul drept, inclusiv distribuirea telefoanelor către beneficiari, facilitarea și monitorizarea serviciilor de telefonie mobilă și internet (conectarea și deconectarea) se realizează de către AO AFI care implementează această activitate. Pe malul stâng, activitatea este realizată de către AO Aktiv.

2) Au fost multiplicat 250 Ghiduri VST, care conțin un set de documente, inclusiv Regulamentul VST, anexele necesare pentru înrolarea persoanelor în VST, cât și pentru lucrul personalului medical. Acestea au fost transmise către AO AFI și AO Aktiv pentru distribuire în cabinetele TB teritoriale de pe malul drept și stâng respectiv.

3) Organizarea cursurilor de instruire pentru medicii ftiziopneumologi și reprezentanții organizațiilor neguvernamentale active în domeniul TB „Tratamentul video-asistat al Tuberculozei (VST)” în scopul fortificării capacităților personalului medical și celor din sectorul neguvernamental implicat în diagnosticul și tratamentul tuberculozei în țară și, în particular, în scopul extinderii utilizării metodei de observare video a tratamentului. În acest sens, în conformitate cu Dispoziția MSMPS nr. 414-d din 01 iunie 2021, au fost planificate pentru desfășurare 3 instruirii, una din ele fiind organizată la 14-15 iulie. La această instruire au participat 41 persoane. În total, în cadrul celor 3 instruirii au participat 95 persoane, din 100 planificate. Activitatea dată este realizată complet.

Activitatea 6.5.2. Asigurarea participării active a societății civile la răspunsul TB la toate etapele și realizarea activităților prin granturi mici pentru educare, informare, intervenții pentru creșterea aderenței la tratament, acompanierea și suportul persoanelor care au finalizat tratamentul pentru prevenirea recidivelor

Această activitate a fost realizată de către 9 organizații ale societății civile (7 pe malul drept al r. Nistru și 2 pe malul stâng) prin implementarea activităților de educare, informare și intervenții în scop de creștere a aderenței la tratament. Lista ONGurilor implicate, numărul de persoane cu TB care au beneficiat de suport, țintele stabilite și % de realizate sunt redată în Anexa nr.5.

De menționat că pentru acoperire cu suport psiho-social au fost estimate 603 persoane (490 pe malul drept și 113 pe malul stîng), iar contractate de către ONGurile active în domeniul TB au fost 563 persoane (93%), (450 pe malul drept (92%) și 113 pe malul stîng (100%).

Pe parcursul anului 2021 au fost acoperite cu suport psiho-social 394 persoane (65% din numărul estimat și 70% din numărul contractat), inclusiv pe malul drept – 308 persoane (63% din numărul estimat și 68% din numărul contractat) și pe malul stîng – 86 persoane (76% din numărul estimat și contractat).

Aceste rezultate sunt în strînsă corelare cu scăderea notificării cazurilor noi de TB la nivel de țară.

Rezultatele activităților pe parcursul perioadei octombrie-decembrie 2021 sunt elucidate în tabelul 4.

Tabelul 4. Indicatorii de rezultat, urmare a realizării activităților de educare, informare și intervenții în scop de creștere a aderenței la tratament de către ONG

Indicatori	TB sensibilă	TB DR	Total trimestrul IV	Total 2021
Numărul beneficiarilor acoperiți suport psiho-social pe parcursul perioadei de raportare	115	110	225	394
Numărul beneficiarilor care sunt aderenți la tratament (nu omit mai mult 3 doze lunar)	100	89	189	318
Numărul beneficiarilor care au întrerupt tratamentul	14	19	33	76
Numărul beneficiarilor care au decedat	1	1	2	12
Numărul beneficiarilor care au încheiat cu succes tratamentul în perioada de raportare	36	22	58	163

Din datele elucidate în tabelul de mai sus, menționăm că pe perioada trimestrului IV, 84% din beneficiarii acoperiți cu suport psiho-social de către organizațiile societății civile au fost aderenți la tratament, 14,7% a constituit rata abandonului și 2 pacienți au decedat.

Cu referire la datele anuale, constatăm că din totalul de 394 beneficiari ai suportului psiho-social, 318 (80,7%) beneficiari au fost aderenți, 163 beneficiari (41%) au încheiat cu succes tratamentul, 19,3% au făcut întreruperi în tratament și 12 (3%) beneficiari au decedat.

De menționat, că la solicitarea PNRT, ONGurile active în domeniul TB s-au implicat în căutarea persoanelor cu TB, care au abandonat tratamentul și au ieșit din vizorul sistemului medical pe parcursul ultimilor ani. Astfel, s-a lucrat cu 52 persoane pentru a fi readuse în sistemul medical în vederea examinării și deciderii tacticii ulterioare și s-a reușit readucerea a 23 persoane (44%). Din aceste 23 persoane la 15 s-a constatat autovindecarea, 2 au fost spitalizate, 4 sunt periodic examinate, 1 primește tratament ambulator, 1 persoană a decedat.

Activitatea 6.6.1. Fortificarea răspunsului la TB în penitenciare, managementul cazurilor și suportul psihosocial persoanelor eliberate din detenție în asigurarea continuității îngrijirilor, inclusiv prin implicarea OSC

Această activitate în conformitate cu decizia GTL din 19 februarie 2021 a fost realizată de către AO AFI. Valoarea bugetului pentru această activitate constituie 388,500.00 MDL.

În conformitate cu datele raportate de către AO AFI, rezultatele pentru perioada octombrie-decembrie 2021 sunt după cum urmează:

- 100% din persoanele cu TB din detenție au fost evaluate prin aplicarea chestionarului de evaluare psihologică inițială (85 persoane);
- 100% din persoanele cu TB eliberate din detenție au fost consiliate pre-eliberare (3 persoane);
- 57 consilieri psihologice (31 primare și 26 secundare) pentru asigurarea aderenței la tratament;
- 3 ședințe ale echipei multidisciplinare.

În perioada de raportare, 7 deținuți cu TB au finalizat tratamentul (6 cu TB sensibilă și 1 cu TB-DR), 3 deținuți cu TB au fost eliberați din detenție (2 cu TB sensibilă și 1 cu TB-DR), iar 2 pacienți au fost însoțiți în sistemul medical din sectorul civil pentru a continua tratamentul și îl continuă în condiții de ambulator, 1 pacient nu urmează tratamentul, fiind în căutare.

Pe parcursul anului 2021, AO AFI a lucrat cu 142 persoane cu TB (95 cu TB sensibilă și 47 cu TB DR) aflate în instituțiile penitenciare.

- 100% din persoanele cu TB din detenție au fost evaluate prin aplicarea chestionarului de evaluare psihologică inițială;
- 51 persoane cu TB au încheiat cu succes tratamentul antituberculos (34 cu TB sensibilă și 17 cu TB DR) pe parcursul anului în penitenciar;
- 100% din persoanele cu TB eliberate din detenție au fost consiliate pre-eliberare (18 persoane);
- 265 consilieri psihologice realizate cu beneficiarii pentru asigurarea aderenței la tratament;
- 21 ședințe ale echipei multidisciplinare.

Pe parcursul anului 2021 au fost eliberate 18 persoane cu TB (13 cu TB sensibilă și 5 cu TB DR) dintre care 14 au fost însoțite în instituțiile medicale din sistemul civil pentru continuarea tratamentului antituberculos. Din ei, 5 persoane au încheiat tratamentul cu succes, 7 continuă tratamentul, iar 2 persoane au prezentat medicului din sectorul civil refuz de tratament.

4 persoane nu au fost însoțite către sistemul medical civil din următoarele considerente: 3 persoane au fost pierdute din supraveghere și sunt în căutare, iar 1 persoană, conform informațiilor disponibile este plecată la Bender, dar organizația deocamdată nu poate obține informația dacă este preluată de sistemul medical civil sau nu.

Activitatea 7.2.3 Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate. Analiza retrospectivă a impactului ONG active în domeniul TB.

În scopul realizării activității menționate, la 18 iunie 2021 a fost lansat concursul de selectare a unui consultant internațional și unui consultant național, care din cauza lipsei ofertelor a fost relansat de 2 ori (15 iulie și 13 august). Drept urmare au fost selectați: un consultant internațional (valoarea contractului 11,700 USD) și un consultant național (valoarea contractului 30 000 MDL). Pe parcursul trimestrului IV 2021 a fost desfășurată o ședință de inițiere, iar activitatea propriu-zisă va fi realizată pe parcursul primului trimestru 2022.

OBIECTIVUL 4: Creșterea depistării precoce a HIV, extinderea TARV și îmbunătățirea calității îngrijirilor HIV prin promovarea abordărilor inovatoare de testare, asigurarea accesului la TARV de calitate, implementarea modelelor diferențiate de tratament și îngrijire HIV/TARV centrate pe persoană și remedierea legăturilor slabe în continuumul îngrijirii HIV

Activitatea 2.4.1.4 Dezvoltarea standardului de oferire a serviciilor psiho-sociale pentru echipele multidisciplinare pe lângă cabinetele TARV

Pentru realizarea acestei activități, urmare a concursului desfășurat au fost contractați trei consultanți naționali (valoarea contractelor – 15,499.35 pentru coordonatorul echipei de autori și câte 11,624.52 pentru alți 2 consultanți) care au elaborat un draft al standardului. Standardul a fost prezentat la ședința GTL HIV la 22 decembrie 2021 și a fost remis tuturor partenerilor relevanți pentru consultare și îmbunătățire. Aprobarea standardului este planificată pentru anul 2022.

Activitatea 2.4.2.4 Instruirea specialiștilor cabinetelor teritoriale

Activitatea 2.4.4.2 Creșterea capacității pentru echipe multidisciplinare la nivel raional, în problemele de îngrijiri integrate, în raioanele în care tratamentul ARV va fi descentralizat

În cadrul acestor activități au fost planificate câte 2 instruirii, dar la solicitarea PN HIV, în temeiul Dispoziției MS nr.867-d din 15 noiembrie 2021, în perioada 18-26 noiembrie au fost organizate în regim online 3 ateliere de lucru cu durata de 2 zile (2,5 ore zilnic) pentru prezentarea și discutarea noilor recomandări ale OMS în domeniul HIV. La atelierele de lucru au participat în jur de 75 specialiști (reprezentanți ai PN HIV, vicedirectori medicali ai spitalelor raionale, medici infecționiști din spitalele raionale, reprezentanți ai Centrului SIDA Tiraspol).

OBIECTIVUL 6: Consolidarea sistemului de sănătate

În scopul atingerii obiectivului respectiv, au fost realizate mai multe activități, după cum este descris în continuare.

Activitatea 3.2.2. Asigurarea actualizării Regulamentului privind managementul medicamentelor TB și sistemul de farmacovigilență pentru tratamentul pacienților cu TB

Pentru realizarea activității, urmare a concursului realizat, a fost selectat un consultant național pentru elaborarea Regulamentului de farmacovigilență a preparatelor antituberculoase (valoarea contractului 12 916,13 MDL). Activitatea va fi realizată pe parcursul trimestrului 1 2022.

Activitatea 3.2.1.1 Elaborarea unui sistem informațional pentru domeniul HIV

Pe parcursul perioadei de raportare a fost reziliat contractul cu consultantul selectat pentru realizarea studiului de fezabilitate și a fost lansată o procedură nouă de achiziție. Urmare a concursului lansat, a fost selectată o companie și la 23 decembrie 2021 a fost semnat contractul (valoarea contractului 349 500 MDL) care prevede îndeplinirea sarcinii în termen de 90 zile de la semnarea contractului.

Activitatea 3.2.4.9 Cercetarea operațională de evaluare a supravegherii epidemiologice a infecției cu HIV/SIDA și implicarea SSSP în măsurile de control și răspuns

În vederea realizării acestei activități, urmare a concursului desfășurat, a fost contractată o organizație în scopul realizării cercetării operaționale de evaluare a realizării supravegherii epidemiologice a infecției HIV/SIDA, implicarea și rolul instituțiilor de sănătate publică teritoriale și naționale în monitorizarea și supravegherea implementării măsurilor de control și răspuns la nivel teritorial și național. Bugetul activității constituie 187,450.00 MDL. Activitatea a fost realizată pe parcursul trimestrului IV, iar raportul a fost prezentat și aprobat la ședința GTL HIV din 22 decembrie 2021.

Activitatea 3.2.4.11 Cercetarea operativă pentru determinarea cazurilor de incidență recentă

În scopul realizării activității menționate, în temeiul deciziilor GTL HIV din 22 septembrie și 25 noiembrie 2021 au fost contractați: un consultant pentru elaborarea softului (valoarea contractului 25 832,25 MDL, un consultant pentru elaborarea raportului (valoarea contractului 12,916,13 MDL) și 4 consultanți pentru completarea chestionarelor și introducerea datelor (valoarea contractelor va depinde de volumul de lucru efectuat). La fel, în scopul dotării consultanților cu tablete pentru introducerea datelor, a fost lansată procedura de achiziție a acestora. Activitatea va fi realizată pe parcursul trimestrelor I-II 2022.

Activitatea 6.1.2 Elaborarea unui sistem informațional pentru domeniul TB

Activitatea este similară și se desfășoară în comun cu activitatea ce ține de elaborarea sistemului informațional pentru domeniul HIV (vezi mai sus).

Activitatea 7.2.3 Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate. Realizarea studiului de cunoștințe, atitudini și practici (KAP)cu referire la tuberculoză (TB) în populația generală

În vederea realizării acestei activități, pe parcursul perioadei de raportare a fost contractată o companie în scopul desfășurării studiului menționat. Bugetul activității constituie 255,000.00 MDL. Pe parcursul trimestrului IV a fost elaborat raportul final care

a fost remis către PNRT în vederea consultării și definitivării pentru prezentarea publicului larg.

Activitatea 3.3.4.2 Instruirea continuă a persoanelor din cadrul IMSP, ONG, etc. prin participare la programe interne de instruire (consiliere, metode, personal medical nou laborator HIV/ONG, etc.)

Această activitate a fost realizată complet. Pe parcursul anului au fost organizate cele 2 instruirii planificate:

- 1) la 20 aprilie 2021 a fost desfășurat online un curs de instruire privind testarea la HIV/Sifilis/HBV/HCV și consilierea pre și post testare pentru noii angajați în calitate de lucrători sociali în cadrul ONC-urilor din domeniul HIV. La curs au participat 8 persoane, reprezentante a 5 ONG-uri.
- 2) La 26 noiembrie 2021 a fost organizat cu prezență fizică atelierul de instruire și discutare a noilor recomandări OMS privind diagnosticul HIV, în conformitate cu Dispoziția MS nr.890-d din 23 noiembrie 2021. La atelier au participat 11 specialiști (reprezentanți ai PN HIV, medici și felceri-laboranți din cadrul spitalelor raionale, ANP și Centrul SIDA Tiraspol).

Activitatea 6.3.1 Organizarea unei platforme de telemedicină și instruire online

Organizarea platformelor de telemedicină și instruire online este planificată în cadrul a 3 clinici de ftiziopneumologie: IMSP IFP "Chiril Draganiuc", Vorniceni și Spitalul de tuberculoză din or. Bender.

Pe parcursul perioadei de raportare, în vederea realizării activității menționate, au fost realizate lucrări de reparație în cadrul Spitalului de Tuberculoză din Bender. Bugetul activității constituie 83,000.00 MDL.

Cu referire la lucrările de reparație din cadrul IMSP IFP "Chiril Draganiuc" și clinica Vorniceni, în cadrul ședinței GTL TB din 30 septembrie 2021, s-a luat decizia de a utiliza toate resursele financiare disponibile pentru repararea a 2 săli din cadrul IMSP IFP "Chiril Draganiuc". În acest scop a fost elaborat caietul de sarcini și lansată procedura de achiziție pentru selectarea companiei care va efectua lucrările de reparație.

Lucrările de reparație la IMSP IFP "Chiril Draganiuc" și dotarea sălilor din ambele locații se va efectua pe parcursul anului 2022.

Activitatea 1.3.1.1 Îmbunătățirea cunoștințelor PMTCT pentru medicii de familie și personalul medical din maternități

În scopul realizării activității, au fost desfășurate două tipuri de ateliere de lucru:

- 1) În perioada 06-09 decembrie 2021, în temeiul Dispoziției Ministerului Sănătății nr. 878-d din 11 Noiembrie 2021 au fost desfășurate în format online, 4 ateliere de lucru pentru *personalul medical din asistența medicală primară* implicat direct în procesul de supraveghere a femeilor gravide, inclusiv femeilor gravide cu infecția HIV în format on-line. La ateliere au participat în jur de 225 medici (medici de familie, vicedirectori ai centrelor de sănătate).
- 2) În perioada 13-16 decembrie 2021, în temeiul Dispoziției Ministerului Sănătății nr. 921-d din 02 Decembrie au fost organizate în format online, 4 ateliere de lucru

pentru *personalul medical din maternități* implicat direct în procesul de supraveghere a femeilor gravide, inclusiv femeilor gravide cu infecția HIV. La ateliere au participat în jur de 85 medici (medici neonatologi, obstetricieni-ginecologi, infecționiști, vicedirectori medicali, șefi ai centrelor perinatale).

Activitatea 1.3.1.5 Revizuirea periodică a Protocolului clinic național "Profilaxia transmiterii HIV de la mamă la făt"

Pentru realizarea acestei activități, în baza concursului desfășurat au fost selectați doi consultanți (valoarea contractelor 12, 631.71 MDL fiecare) care au elaborat draftul Protocolului clinic național "Profilaxia transmiterii HIV de la mamă la făt". Protocolul a fost discutat în cadrul atelierului de lucru organizat de PN HIV în perioada 21-22 octombrie 2021 în temeiul Dispoziției Ministerului Sănătății nr.752-d din 07 octombrie 2021 și a fost remis către Ministerul Sănătății pentru aprobare.

Activitatea 2.3.5.1 Creșterea capacităților personalului medical în furnizarea și utilizarea informației referitor la vigilența farmaceutică

Activitatea presupune organizarea unei instruirii care a fost desfășurată în regim online la 17 decembrie 2021 în temeiul Dispoziției MS nr. 903 din 26 noiembrie 2021. La instruire au participat 9 specialiști (medici infecționiști, farmaciști, asistenți medicali, vicedirectori medicali, reprezentanți ai PN HIV)

Activitatea 4.1.1 Dezvoltarea și consolidarea unui mecanism multisectorial de coordonare a PNRT cu alte ministere, instituții publice, inclusiv efectuarea unei evaluări de bază, consultare națională cu participarea tuturor părților interesate naționale și internațional, reprezentanților societății civile, comunității și revizuire periodică

În scopul realizării activității date, au fost contractați doi consultanți naționali (valoarea contractelor - 12,334.91 MDL fiecare) care au contribuit la completarea Listei de verificare a Cadrului multisectorial de responsabilizare (MAF-TB) elaborat de OMS, în particular Anexa 1 - Interacțiunea dintre ministere și departamente guvernamentale în implementarea măsurilor de control al TB și Anexa 3 - Adoptarea și punerea în aplicare a recomandărilor OMS privind controlul tuberculozei. Ambele produse sunt în proces de coordonare cu OMS și Ministerul Sănătății.

OBIECTIVUL 7: Consolidarea sistemului comunitar

Activitatea 6.5.4. Implicarea OSC în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB (granturi matching pentru OSC)

În perioada de raportare nu a parvenit nici o solicitare de finanțare, respectiv apelul va fi lansat în mod repetat și în anul 2022.

Activitatea 6.5.4 Grant pentru suportul platformei TB

În conformitate cu decizia GTL din 19 februarie 2021, pe parcursul anului 2021 această activitate este implementată de către AO AFI în colaborare cu AO SMIT.

Pe parcursul anului 2021 au fost realizate următoarele intervenții:

- i) 20 ședințe ale Platformei TB, inclusiv 8 ședințe pe parcursul trimestrului IV;

- ii) A fost lansat repetat concurs public cu extindere privind contractarea serviciilor de consultanță pentru elaborarea unui mecanism de parteneriat colaborativ la nivel de comunități cu implicarea OSC și APL, <http://afi.md/rom/noutati/cerere-pentru-depunerea-scrisorii-de-intentie-consultant-individual-pentru-elabora-125>

De menționat, că o serie de activități planificate pentru anul 2021 nu au fost realizate și au fost transferate pentru anul 2022:

- Organizarea instruirilor în domeniul tuberculozei pentru colaboratorii organizațiilor societății civile: manageri, psihologi, lucrători outreach, educatori de la egal la egal, suporteri etc;
- Elaborarea unui mecanism de parteneriat colaborativ la nivel de comunități cu implicarea OSC și APL prin selectarea a doi consultanți și organizarea unui atelier de lucru;
- Evaluarea situației la nivel de teritoriu și posibilitatea integrării OSC în activitățile din cadrul programelor teritoriale de control al tuberculozei prin selectarea și contractarea unui consultant.

OBIECTIVUL 8: Eliminarea barierelor legate de drepturile omului și de gen și atingerea obiectivului zero discriminare

Activitatea 5.2.1. Desfășurarea activităților de informare și schimbare a atitudinilor și comportamentelor la nivel național și local

Activitatea menționată presupune organizarea conferinței naționale în cadrul IMSP IFP "Chiril Draganiuc" dedicată zilei mondiale de luptă cu Tuberculoza – 24 martie. Activitatea a fost realizată în trimestrul I 2021.

La 24 martie 2021, a fost desfășurată în format on-line, Conferința științifico-practică cu participare internațională consacrată Zilei Mondiale a Tuberculozei cu genericul "Aspecte moderne ale prestării serviciilor în domeniul tuberculozei în perioada pandemiei COVID-19".

Activitatea 5.2.2. Elaborarea, editarea și distribuirea materialelor educaționale și informative despre TB pentru grupurile cheie

În scopul realizării activității menționate au fost elaborate, editate și distribuite mai multe materiale informaționale și educative despre TB. Lista acestora cu cantitatea și distribuția este prezentată în Anexa nr.8. De menționat că pe parcursul anului au fost publicate 44 titluri de materiale educaționale și informative cu tematica TB, COVID-19 și drepturile persoanei cu TB, cu un tiraj total de 101,600 exemplare, inclusiv 29,000 în trimestrul 1 și 72,600 exemplare în trimestrul IV în corespundere cu organizarea campaniilor de informare de primăvară și toamnă. Costul total pentru tipărirea materialelor a constituit 207,740,00 MDL.

Activitatea 5.2.3. Realizarea intervențiilor pentru educare și informare (materiale IEC, intervenții mass media, etc.)

În cadrul acestei activități au fost realizate mai multe activități:

1. **Actualizarea conținutului site-ului www.tuberculoza.info.** În perioada de raportare a fost realizat:

- actualizarea informației privind datele statistice cu referire la Tuberculoză în țară și în lume (conform datelor preliminare din anul 2020) <http://www.tuberculoza.info/ro/Articles/Details/6>.
- elaborarea și plasarea informației privind organizațiilor societății civile active în domeniul TB - <http://tuberculoza.info/ro/Articles/Details/11>
- plasarea materialelor video privind tuberculoza și Covid 19, dar și metodele inovative de asistare a tratamentului tuberculozei:
  - Simptomele persoanelor bolnave de tuberculoză și infectate cu coronavirus <http://www.e-sanatate.md/TV/Home/Index/3b6284a5-fed3-eb11-80c6-28924a316eab>
  - Tuberculoza și COVID-19: ce este important să cunoască persoanele cu tuberculoză <http://www.e-sanatate.md/TV/Home/Index/02ec3301-ffd3-eb11-80c6-28924a316eab>
  - Tratamentul Video Observat al Tuberculozei-o soluție inovativă în sistemul medical din Moldova <http://www.e-sanatate.md/TV/Home/Index/6760eade-fed3-eb11-80c6-28924a316eab>

2. Difuzarea materialelor video privind Tuberculoza.

În colaborare cu echipa de coordonare a Programului Național de Control a Tuberculozei au fost selectate materialele video și audio în limbile română și rusă pentru difuzare în perioada campaniilor de informare de primăvară și toamnă. Canalele TV și stațiile radio unde au fost difuzate materialele: canale TV - Prime, Pro TV, Jurnal TV, Publica TV, TV-6; stațiile radio - Novoe radio, Radio-7, Retro FM, Auto radio au fost selectate urmare a unui concurs.

Timpul total de difuzare pe parcursul anului 2021 a constituit 718 minute și 40 secunde a materialelor video și 392 minute a celor audio.

3. Realizarea campaniilor de informare

În cadrul campaniei de informare de primăvară cu genericul "Ceasul bate!"

1) Colaboratorii IFP "Chiril Draganiuc" și reprezentanții Programului Național de răspuns la TB au organizat:

- i) Iluminarea în ROȘU a Arcului de Triumf din capitală pentru a atrage atenția asupra impactului devastator al TB. <https://www.facebook.com/ifp.md/photos/pcb.2920639641553553/2920638031553714/>
- ii) Un flashmob în scopul susținerii campaniei CEASUL BATE! <https://www.facebook.com/ifp.md/photos/pcb.2921045738179610/2921045291512988/>

2) Echipa Centrului PAS, la fel, s-a alăturat îndemnului liderilor globali și naționali de a recupera timpul pierdut și de a respecta angajamentele ONU împotriva TB până în anul 2022, astfel ca până în 2030 să stopăm epidemia TB - CEASUL BATE! <https://www.facebook.com/2117517125148345/photos/a.2123911857842205/2949809631919086/>

- 3) Inspectoratul Militar al Ministerului Apărării, Direcția medico-militară și Centrul Consultativ-Diagnostic au organizat un flashmob dedicat Zilei Mondiale a Tuberculozei, marcată în fiecare an, la data de 24 martie.

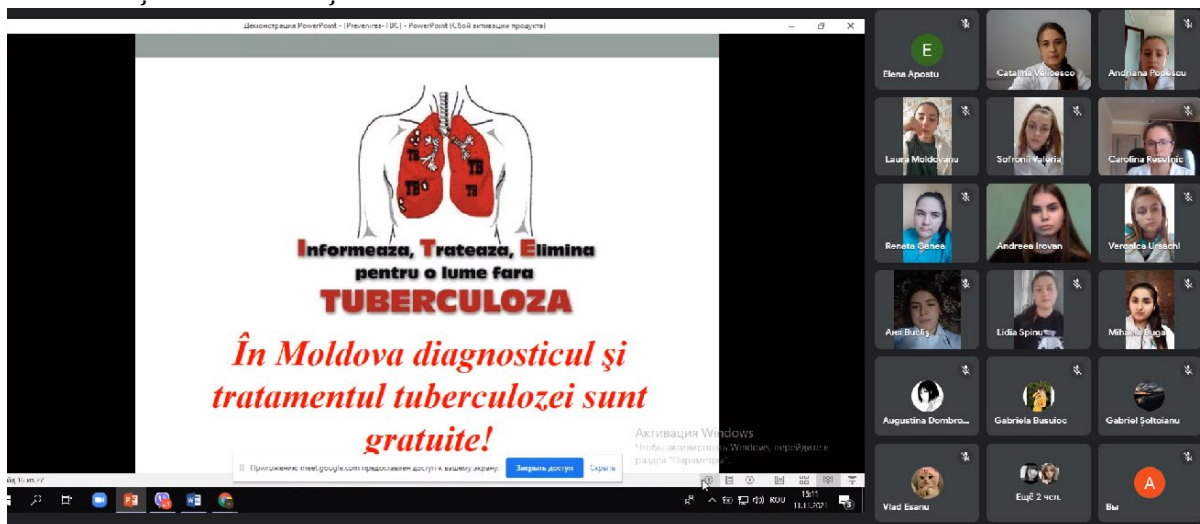
<https://www.facebook.com/MDAArmy/photos/a.303316753076653/5235738056501140/>

- 4) Asociațiile obștești active în domeniul TB au organizat un șir de activități:

ONG	Activități
AO "Speranța Terrei"	<ul style="list-style-type: none"> i) a elaborat și publicat articole informative privind TB și COVID-19 - https://esp.md/ru/podrobnosti/2021/03/25/kak-otlichit-tuberkulyoz-ot-covid-19-proyavlyayutsya-zabolevaniya-pohozhe-no https://esp.md/ru/podrobnosti/2021/03/24/tuberkulyoz-ne-ischez-na-fone-pandemii-koronavirusa-rastyot-ugroza ii) a organizat și participat la o emisiune TB la postul local BTV dedicată problemei TB; iii) a plasat pe site-ul oficial și în holul primăriei mun. Bălți un baner cu informații despre TB; iv) a lansat o companie de informare a părinților în cadrul Instituției de Educație Timpurie nr. 36, în care s-a discutat despre TB la copii și au fost distribuite materiale informative; v) în ziua de la 24 martie, în unul din troleibuzele din orașul Bălți, de către controlor au fost repartizate călătorilor materiale informative privitor la prevenirea și tratarea TB; vi) în colaborare cu IMSP IFP "Chiril Draganiuc", au organizat un webinar cu implicare interdisciplinară (reprezentanți APL, sănătatea publică, poliție, sistemul medical, organizațiile neguvernamentale) în controlul și prevenirea TB în mun. Bălți.
UORN	<ul style="list-style-type: none"> i) 1 emisiune televizată la postul BTV https://www.facebook.com/bvmoldova/videos/781518952484857 ii) 1 articol în ziarul local "Spross i predlojenie"/SP https://esp.md/ru/podrobnosti/2021/03/25/kak-otlichit-tuberkulyoz-ot-covid-19-proyavlyayutsya-zabolevaniya-pohozhe-no. Articolul a fost mediatizat pe paginile de FB și Odnoklassniki ale asociației. iii) postări pe pagina de facebook a asociației https://www.facebook.com/uorn.md https://www.facebook.com/uorn.md/photos/a.159368527588256/1560158594175902/ cu utilizarea inclusiv a materialelor vizuale ale Parteneriatului STOP TB.
AO AFI	<ul style="list-style-type: none"> i) au fost organizate trei ședințe de informare (aparatur central ANP, directorii de penitenciare și personal medical) de comun cu Direcția Medicală ANP și reprezentantul PNCT, Centrul PAS în contextul zilei de 24 Martie (în perioada 22 - 24 martie 2021).
AO Centrul de Asistență Socială "Casa Speranțelor"	<ul style="list-style-type: none"> i) în raionul Soroca au fost organizate campanii informaționale și distribuite materiale informative. https://www.facebook.com/Centrul-de-Asisten%C8%9B%C4%83-Social%C4%83-Casa-Speran%C8%9BBelor-105458274257677/photos/pcb.301854311284738/301853734618129/ ii) în ziarul regional „Observatorul de Nord” din data de 26 martie a fost publicat articolul „Casa Speranțelor este alături de soroceni în combaterea tuberculozei”, care conține informații despre TB, simptome, incidența bolii și activitățile care urmează să fie întreprinse în cadrul proiectului.

În cadrul campaniei de toamnă cu genericul "Tuberculoza nu a dispărut, susțineți persoanele afectate de tuberculoză!"

1) Implicarea voluntarilor – studenților Colegiilor de Medicină din orașele Chișinău, Bălți, Orhei, Cahul și Ungheni în activități de informare și promovare a informațiilor corecte despre TB, cu accent pe drepturile persoanelor cu TB. În acest sens, în perioada 18-23 octombrie 2021, specialiștii Centrului PAS au fost desfășurate în format online 5 instruirii cu studenții Colegiilor menționate în vederea instruirii acestora despre TB și despre metodele de distribuire a informațiilor corecte populației în cadrul instituțiilor medicale și cele de învățământ.

Astfel, pe parcursul lunii noiembrie, studenții voluntari au realizat 280 activități de informare cu participarea a mai mult de 4000 persoane din 8 raioane ale țării.

Pentru totalizarea activității și prezentarea rezultatelor, la 9 decembrie a fost organizată o conferință, în format online cu invitați din partea PNRT și a societății civile active în domeniul TB.

2) Participarea la Conferința națională cu participare internațională dedicată Drepturilor Omului în TB.

3) Asociațiile obștești active în domeniul TB au organizat un șir de activități:

ONG	Activități
Casa Speranțelor	<ol style="list-style-type: none"> 1) Elaborarea și publicarea articolului „Tuberculoza nu a dispărut, susțineți persoanele afectate de tuberculoză”, ziarul „Observatorul de Nord”, nr.43(1104) din 19 noiembrie 2021; https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1088677981962167 2) Elaborarea și publicarea articolului „De ziua internațională a drepturilor omului, să ne amintim de drepturile persoanelor afectate de tuberculoză”, Ziarul Regional „Ziarul Nostru,, nr.44(355) din data de 2 decembrie 2021; 3) Activități de informare a cetățenilor în cadrul campaniei „Tuberculoza nu dispărut!” https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1097419014421397; 4) Colțișoare informative despre TB în bibliotecile din raion- https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1102005183962780; 5) Distribuirea materialelor informative despre TB în localitățile raionului Soroca https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1102494107247221; 6) Reportaj SOR TV - „Tuberculoza nu a dispărut, susțineți persoanele afectate de tuberculoză” https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1103344400495525; 7) Au fost distribuite pliante în zonele aglomerate -pieți, gări auto din localitățile Ocnița, Rezina, Șoldănești și Soroca, dar și în satele Cremenciug, Bădiceni, Șolcani, Rublenița, Stoicani, Volovița, Rudi și Tătărăuca Veche din raionul Soroca; 8) Organizate întâlniri individuale cu persoanele afectate de TB;

„Speranța Terrei”	<ol style="list-style-type: none"> 1) Elaborarea și derularea, în colaborare cu Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți, la televiziunea locală BTV a 7 emisiuni televizate cu o durată de o oră, la care au fost prezenți reprezentanți ai instituțiilor implicate în combaterea COVID-19. 2) Derularea spoturilor video cu tematica necesității vaccinării.
SMIT	<ol style="list-style-type: none"> 1) Informarea persoanelor din grupurile de risc despre necesitatea de examinare la TB prin comunicare și oferire de materiale informaționale privind profilaxia tuberculozei. Au fost informate 510 persoane. 2) Repartizarea materialelor informaționale beneficiarilor însoțiți pentru examen radiologic (materiale despre tuberculoză, COVID-19, vaccinare).

Activitatea 6.5.3. Realizarea evaluării drepturilor comunitare și a genului (CRG) pentru a identifica barierele (financiare, stigmatice, drepturile omului, gen) ale populației cheie și vulnerabile la serviciile legate de TB; și estimarea dimensiunii populațiilor cheie

Activitatea menționată a început să fie realizată în conformitate cu prevederile contractuale cu consorțiul Societatea Moldovei împotriva Tuberculozei - SMIT și Institutul pentru Drepturile Omului -IDOM (valoarea activității 255,680 MDL).

Pe parcursul anului 2021, inclusiv trimestrul IV au fost realizate mai multe activități după cum este descris în continuare.

Echipele SMIT și IDOM au lucrat asupra analizei literaturii de specialitate și informației disponibile cu privire la aspectele de comunitate, drepturi ale omului și aspecte de gender cu referire la tuberculoză în Moldova, precum și asupra traducerii, ajustării protocolului și chestionarelor pentru studiu. Rezultatele analizei literaturii au fost prezentate consultanților internaționali pentru comentarii și sugestii și la fel, au fost prezentate în cadrul atelierului de instruire online „Aspecte de Comunitate, Drepturi și Gender în răspunsul TB și monitorizarea condusă de comunitate”, organizat de Secretariatul CNC. În cadrul atelierului, membrii comunității și societății civile au venit cu comentarii, sugestii pentru analiza surselor adiționale disponibile, în urma cărora a fost definitivată această parte a raportului.

La 8 septembrie 2021a fost organizată o ședință cu partenerii din partea PNRT, societății civile, comunităților afectate, UCIMP, Centrul PAS în cadrul căreia a fost discutat draft-ul protocolului și prezentate rezultatele preliminare ale analizei literaturii.

La 24 septembrie 2021, în colaborare cu PNRT și cu suportul consultanților internaționali a fost realizată o ședință de lucru cu participarea tuturor actorilor naționali interesați în cadrul căreia au fost prezentate populațiile cheie incluse în lista recomandată de către Parteneriatul Stop TB și instrumentele utilizate în cadrul studiului pentru selectarea populațiilor-cheie prioritare pentru Moldova în contextul TB. Urmare a activităților în grup desfășurate în cadrul ședinței, de comun acord au fost selectate pentru includerea în evaluarea barierele CRG 5 grupuri: 1) persoanele din detenție și foștii deținuți, 2) persoanele fără adăpost, 3) persoanele contacte/famiiliile afectate de TB, 4) persoanele cu venituri mici/zilierii/ciobanii; 5) persoanele din teritoriile din stânga Nistrului fără cetățenie a RM.

Ca urmare a ședinței din 24 septembrie au fost definitive protocolul și instrumentele studiului și transmise Comisiei de evaluare etică a cercetării a Ministerului Sănătății pentru evaluare, care este planificată pentru 27 octombrie 2021.

În data de 27 octombrie 2021 au fost aprobate protocolul și instrumentele de colectare a datelor de către Comitetul Național de Expertiză Etică a Studiului Clinic. În luna noiembrie și prima decadă a lunii decembrie a avut loc colectarea datelor prin

intermediul interviurilor în profunzime și a discuțiilor de tip focus grup. Au fost elaborate și pilotate ghiduri de interviu și de moderare a focus-grupurilor, după cum urmează:

- 6 interviuri în profunzime cu persoanele afectate de TB (femei și bărbați de pe malul drept și stâng, sector civil și penitenciar);
- 2 focus grupuri cu persoane afectate de TB – pe aspecte de gen, stigmă, comunitate și familie;
- 5 focus grupuri cu reprezentanții populațiilor cheie vulnerabile, selectate în urma prioritizării;
- 1 focus grup cu personalul medical;
- 5 interviuri semistructurate cu reprezentanți ai sectorului guvernamental;
- 6 interviuri semistructurate cu reprezentanți ai sectorului neguvernamental.

În baza informației colectate și analizate, a fost elaborată prima versiune a raportului și prezentate principalele constatări, concluzii și recomandări în cadrul mesei rotunde (online) din 30 decembrie 2021.

Prezentarea variantei finale pentru discuții și agrearea concluziilor, recomandărilor de comun cu toți partenerii la nivel de țară, dar și cu participarea experților internaționali, este planificată pentru luna ianuarie 2022, în urma căreia va fi definitivat și publicat raportul de studiu.

Activitatea 6.5.4. Implicarea organizațiilor societății civile în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB. Oferirea unui grant pentru servicii de asistență juridică și consultanță

Activitatea dată este implementată de Institutul pentru Drepturile omului, care a început activitatea în cadrul proiectului la 01 iunie 2021. Pe parcursul perioadei 01 iunie-31 decembrie 2021, au fost realizate următoarele activități:

1) Au fost organizate întâlniri on-line cu reprezentanții organizațiilor societății civile active în domeniul TB și discutate problemele de ordin juridic cu care se confruntă beneficiarii proiectelor, referirea acestora către serviciile oferite de IDOM în cadrul proiectului;

2) În vederea identificării și înlăturării barierelor, inclusiv legale, cu care se confruntă persoanele afectate de TB în accesarea serviciilor medicale și de suport au fost organizate două întâlniri cu reprezentanții AFI și SMIT, cu care a fost semnat și un acord de colaborare;

3) A fost elaborat Ghidul de referire a persoanelor cu TB și membrilor familiei lor către servicii de asistență juridică care a fost expediat pentru coordonare partenerilor și începerea pilotării lui;

4) Co-organizarea și Co-prezidarea Conferinței naționale dedicate drepturilor omului în TB;

5) Oferirea consultațiilor și asistenței juridice la telefon, prin e-mail, rețele sociale;

6) Au fost consultate 14 cazuri (dreptul la libera circulație – 4 cazuri, dreptul la ocrotirea sănătății – 6 cazuri, dreptul la proprietate – 1 caz, dreptul de acces la informație – 1 caz, dreptul familial – 1 caz, dreptul la asistență și protecție socială – 1 caz);

7) A fost analizat cadrul legal național și internațional în scopul identificării și operării propunerilor de modificare și ajustare a legilor, actelor normative subordonate legii, cât și a practicilor care conduc la violări în domeniul TB. La fel a fost efectuată o

analiză a disponibilității datelor și diferențele cheie de sex și vîrstă, implicare comunitară în răspunsul TB, drepturile omului și persoanele cu tuberculoză.

Total, în perioada 01 iunie-31 decembrie 2021 au fost consultate 31 cazuri:

- dreptul la libera circulație – 6 cazuri,
- dreptul la ocrotirea sănătății – 11 cazuri,
- dreptul la proprietate – 1 caz,
- dreptul de acces la informație – 4 caz,
- dreptul familial – 1 caz,
- dreptul la asistență și protecție socială – 4 caz
- legislația muncii – 1 caz,
- accesul liber la justiție – 2 cazuri,
- dreptul la educație al copiilor – 1 caz.

Activitatea 6.7.3. Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de monitorizare a calității serviciilor TB în raport cu respectarea drepturilor omului (prezentarea informațiilor colectate)

Atelierul care a marcat începutul fazei de actualizare a modulului CLM al platformei I LIKE VST a fost organizat în format online în perioada 26-27 octombrie în format online. Sarcinile setate pentru participanții la acest atelier (28 persoane -reprezentanți ai PNRT, reprezentanți ai comunităților afectate, reprezentanți ai societății civile) au fost următoarele:

1. De a identifica și formula barierele în accesul la serviciile de îngrijire și asistență pentru tuberculoză din Moldova din perspectiva comunităților;
2. De a defini modul în care modulul CLM al platformei I LIKE VST poate facilita monitorizarea condusă de comunitate în Moldova;
3. De a elabora indicatorii pentru CLM în Moldova;
4. De a defini algoritmul de răspuns la barierele raportate și fluxului de informații pentru CLM în Moldova;
5. De a elabora un plan de lucru pentru actualizarea modulului CLM și implementarea activităților CLM în Moldova.

În cadrul celor 2 zile de lucru au fost discutate barierele deja incluse în modulul CLM și propuse altele adiționale sau reformularea celor existente. Pentru definitivarea documentului a fost instituit un mic grup de lucru, care ulterior s-a întâlnit în format offline în data de 16 noiembrie 2021. 6 persoane din cadrul OSC, PNRT, comunităților afectate au lucrat la definitivarea documentului ce urmează a fi transmis partenerilor de țară pentru agreare finală, împreună cu specificațiile tehnice pentru actualizarea modulului CLM în primul trimestru al anului 2022.

GRANTUL C19RM

Statutul realizării activităților planificate din sursele grantului C19RM pentru anul 2021 este redat în Anexa nr.6, iar descrierea activităților implementate și a rezultatelor înregistrate este redată mai jos.

Activitatea 2.1.1. Accelerarea screeningului bidirecțional TB/COVID prin realizarea campaniilor de recuperare și intensificarea identificării cazurilor

În cadrul acestei activități, în conformitate cu decizia GTL din 20 iulie 2021 au fost contractate 7 organizații ale societății civile de pe ambele maluri ale r. Nistru pentru realizarea activităților de depistare țintită. Teritoriile planificate pentru acoperire, numărul beneficiarilor estimați pentru acoperire pe parcursul anului 2021 și rezultatele obținute sunt relatate în anexa nr. 7.

De menționat că pentru anul 2021 a fost planificată investigarea radiologică a 12,000 persoane și au fost investigate 10,370 (86%), inclusiv 9,220 pe malul drept din 10,824 planificate, ceea ce constituie 85% și 1,150 pe malul stîng din 1,176 planificate – 98%. Nerealizarea indicatorilor se explică prin inițierea activităților în octombrie și restricțiile legate de pandemia COVID-19.

Rezultatele activităților de screening pe parcursul perioadei octombrie-decembrie 2021 sunt redată în tabelul 5.

Tabelul 5. Rezultatele activităților de screening pe parcursul perioadei octombrie-decembrie 2021, realizate de ONG

Indicator	Persoane cu dependență de droguri și/sau alcool	Șomeri, zilieri, persoane cu venituri mici	Migranți externi și interni	PAFA	PTH	Total trimestrul IV	Total trimestrul III	Total 2021
Număr persoane investigate radiologic	1001	7055	753	140	5	8954	1416	10,370
Număr persoane cu diagnostic TB confirmat	9	33	3	3	0	48	15	63

După cum este relatat în tabelul de mai sus, în perioada iulie-decembrie 2021, au fost examinate radiologic 10,370 persoane din cadrul grupurilor cu vigență sporită sau cu risc sporit de infectare cu TB, inclusiv 8,954 pe parcursul trimestrului IV și au fost confirmate 63 cazuri noi, inclusiv 48 cazuri pe parcursul trimestrului IV, ceea ce constituie 0,6% din totalul celor investigați pe parcursul anului 2021 și 0,5 din totalul celor investigați pe parcursul trimestrului IV.

Reiterăm desfășurarea dificilă a procedurii de validare a cazurilor și faptul că cifrele indicate pot fi modificate retrospectiv și pot varia la finalul anului.

Activitatea 2.1.3. Promovarea utilizării VST, prin implicarea societății civile

În vederea realizării acestei activități au fost contractate 2 organizații cu experiență de implementare a VST-ului – AO AFI pentru teritoriile de pe malul drept (valoarea bugetului – 604,431.29 MDL) și AO "Aktiv" pentru cele de pe malul stâng (valoarea bugetului – 156,303.32 MDL).

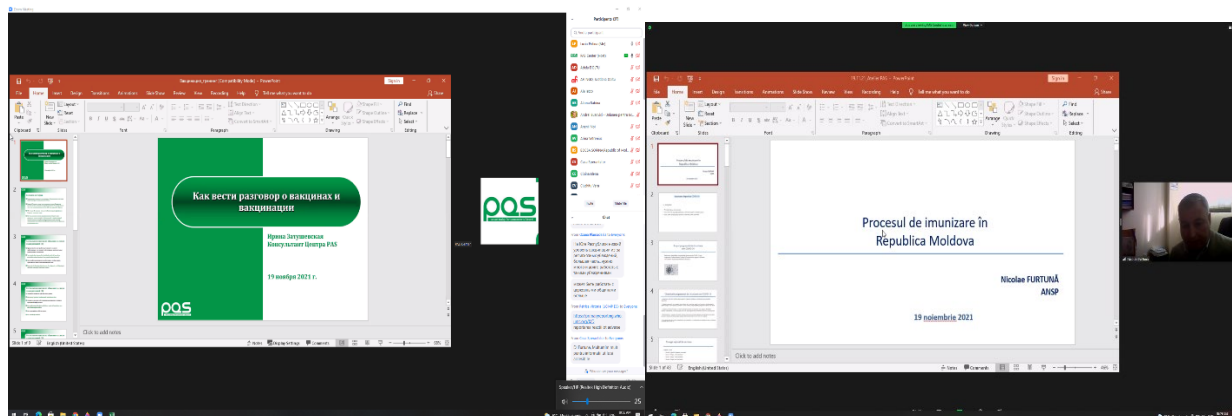
Astfel, în perioada raportată a fost instruit personalul din 20 cabinete TB de pe malul drept și au fost oferite 920 ore (710 pentru malul drept și 210 pentru malul stâng) de asistență și suport zilnic lucrătorilor medicali implicați în VST.

La fel, au fost instruiți inițial 135 (85 malul drept și 50 malul stâng) din cei 135 pacienți înrolați în VST pe parcursul acestui trimestru. Deoarece activitatea a demarat în trimestrul III și perioada aflării în tratament VST a fost mai scurtă decât 2 luni, aderența pentru primele 2 luni în VST a fost analizată și pentru trimestrul III.

Din totalul de 166 persoane înrolate în VST în decursul trimestrelor III și IV, 57 (44 malul drept și 13 malul stâng) s-au aflat în tratament mai mult de 60 zile (2 luni), restul inițiind tratamentul VST în lunile noiembrie-decembrie, astfel încât la sfârșitul anului aveau mai puțin de 60 zile de la înrolare. 74% (42 - 33 malul drept și 9 malul stâng) dintre cei cu o durată minimum de 60 zile în tratament VST au înregistrat un nivel mediu de aderență mai mare de 90% pentru toată perioada aflării în VST.

Activitatea 3.1.1. Implicarea comunității în încurajarea vaccinării anti COVID-19

În scopul realizării activității menționate, la 19 noiembrie 2021 a fost organizată o instruire în format online, în cadrul căreia reprezentanții organizațiilor societății civile active în domeniul TB au fost instruiți despre COVID-19, vaccinare și metode și practici de transmitere a informației. La instruire au participat în jur de 40 persoane (reprezentanți ai organizațiilor societății civile active în domeniul TB, PNRT, etc)

Pentru desfășurarea activităților de încurajare a vaccinării, în conformitate cu decizia GTL TB din 30 septembrie 2021, au fost repartizate resurse financiare la toate 9 ONG active în domeniul TB care au realizat mai multe activități de promovare a vaccinării anti COVID printre beneficiarii lor, după cum urmează:

ONG	Activități
AFI Anenii Noi	<ul style="list-style-type: none"> - Au fost organizate sedinte de informare a pacienților/rudelor în cadrul cabinetelor de ftiziopneumologie; - Au fost organizate vizite in localitățile raioanelor Anenii Noi și Criuleni(Gura-Bâcului, Calfa, Roșcani, Bulboaca, Cobusca Veche, Cobusca Noua, Anenii Noi, Doroțaia, Criuleni, Varnița, Hârbovăț, Zolotievca, Ciobanovca, Geamăna, Maximovca, Mereni, Merenii Noi, Chetrosu, Floreni, Chirca, Botnărești, Tântăreni, Delacău, Puhăceni, Șerpeni, Speia, Telița)cu scopul desfășurării activităților de comunicare și informare în rândul

	<p>persoanelor din grupul de risc la TB/vigilență sporită la TB, ca parte a activităților de informare și screening activ TB, privind combaterea miturilor, informarea corectă și schimbarea de comportament cu referire la vaccinarea anti COVID-19;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Au fost distribuite materiale informaționale; - 135 beneficiari din 27 localități ale raioanelor Anenii Noi și Criuleni au fost informați și referiți la vaccinarea anti COVID-19.
Casa Speranțelor	<ul style="list-style-type: none"> - Reportaj SOR TV - „Vaccina anticovid- unica șansă împotriva virusului” https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1083301039166528 ; - Spot publicitar la SOR TV - „Fii în siguranță!Vaccinează-te împotriva Covid-19 ” https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1083375925825706; - „Promovăm activ vaccinarea anticovid-19” 3 ateliere organizate cu lucrătorii sociali https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1105968493566449; <ul style="list-style-type: none"> - Reportaj SOR TV - „Tuberculoza nu a dispărut, susțineți persoanele afectate de tuberculoză” https://www.facebook.com/casa.sperantelor/posts/1103344400495525;
„Speranța Terrei”	<ul style="list-style-type: none"> - În colaborare cu Secția Sănătate a Primăriei mun. Bălți, la televiziunea locală BTV, au fost elaborate și derulate 7 emisiuni televizate cu o durată de o oră, la care au fost prezenți actori implicați în combaterea COVID-19; - derularea spoturilor video cu tematica necesității vaccinării.
UORN	<ul style="list-style-type: none"> - Au fost organizate activități de informare și sensibilizare a personalului și beneficiarilor în privința importanței vaccinării anti COVID-19; <ul style="list-style-type: none"> ✓ 200 beneficiari au fost informați cu privire la riscurile, măsurile de protecție și importanța vaccinării anti COVID-19 ✓ 38 persoane s-au vaccinat.
PMS	<ul style="list-style-type: none"> - Distribuirea de materiale informaționale privind prevenirea COVID-19, vaccinarea pentru COVID - 19; - Sedințe de informare la diferite întreprinderi și instituții din regiune (6 instituții medicale, 16 instituții de învățământ, biblioteci, muzee, OOO «Софтшыз»); - Amenajarea Ungherașului Sănătății la punctele medicale; - Estimativ au fost informate cu privire la vaccinarea anti COVID - 19 în jur de 20 000 persoane din raioanele Tiraspol, Bender, Grigoriopol și Dnestrovsc.
Aktiv	<ul style="list-style-type: none"> - Au fost realizate 2 audiomateriale care au fost difuzate la 4 posturi de radio locale («Ник-FM», «Русское Радио», «Радио 1» и «Радио 1+») în perioada 15.11.2021 – 15.02.2022. La 2 radiouri este difuzat de 10 ori pe zi și la alte 2 posturi de 8 ori pe zi în orele cu cea mai mare audiență. -

SMIT	<ul style="list-style-type: none"> - În colaborare cu medicul ftiziopneumolog coordonator teritorial și AMP a fost realizată informarea persoanelor din grupurile de risc și reprezentanților AMP, APL privind importanța vaccinării împotriva COVID-19:728 persoane informate. - Fiecare beneficiar în ziua în care a fost însoțit la examen Xray a primit o mapă care conținea materiale informaționale despre TB, și importanța vaccinării împotriva COVID-19. - 4 produse video și 7 mesaje realizate în colaborare cu TV- NORD, urmează și prelucrarea acestora pentru elaborarea unor secvențe cu mesaje scurte, care vor fi derulate separat. <ul style="list-style-type: none"> (i) VACCINAREA ÎN RÎNDUL GRAVIDELOR. https://www.tvn.md/ro/archives/30157 (ii) VACCINAREA DIN PUNCTUL DE VEDERE A LUCRĂTORILOR MEDICALI DIN RAIIOANELE UNDE ACTIVĂM. https://www.tvn.md/ro/archives/32787 (iii) EXPERIENȚA DE VACCINARE DIN SPUSELE UNEI PROFESOARE ȘI UNUI PACIENT DIN NISPORENI https://www.tvn.md/ro/archives/32842 (iv) STUDENȚII DE LA BĂLȚI – PROMOTORII VACCINĂRII https://www.tvn.md/ro/archives/32893
AFI	<p>A fost elaborate 3 publicații pe site-ul organizației, twitter, linkedin, FB dedicate subiectului COVID-19</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Persoanele cu TB în timpul pandemiei de COVID-19 http://afi.md/rom/noutati/persoanele-cu-tb-in-timpul-pandemiei-de-covid-19-132 2) Persoanele fără adăpost în timpul pandemiei COVID-19, boala nu trebuie să fie o sentință http://afi.md/rom/noutati/persoanele-fara-adapost-in-timpul-pandemiei-covid-19-boala-nu-trebuie-sa-fie-o-sen-133 3) "Efectul devastator al Covid-19 asupra îngrijirii tuberculozei - O cale spre recuperare" http://afi.md/rom/noutati/efectul-devastator-al-covid-19-asupra-ingrijirii-tuberculozei-o-cale-spre-recupera-136 4) 1500 de beneficiari ai programului de screening au beneficiat de informare privind vaccinarea COVID-19 https://www.facebook.com/search/posts?q=afi%3A%20act%20for%20involvement&filters=eyJyZWVlbnRfcG9zdHM6MCI6IntcIm5hbWVWcljpcInjY2VudF9wb3N0c1wiLFwiYXJnc1wiOlwiXCJ9In0%3D http://afi.md/rom/noutati/persoanele-cu-tb-in-timpul-pandemiei-de-covid-19-132
APT	<p>În cadrul activităților de screening echipa proiectului a informat persoanele din grupul țintă despre importanța vaccinării. A fost elaborat un mesaj pe înțelesul beneficiarilor, astfel ca unii beneficiari au decis să se imunizeze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hîncești - 10 beneficiari - Taraclia - 7 beneficiari. - Căușeni - 22 beneficiari.

Activitatea 3.3.1. Activități de reducere a stimei aferente TB și COVID-19

Pentru realizarea activității menționate au fost organizate și desfășurate mai multe acțiuni:

1. Elaborarea materialelor informaționale

Au fost elaborate 10 titluri de materiale educaționale și de informare în tiraj total de 11,600. Lista și cantitatea printată și distribuită este redată în anexa nr.8

2. Organizarea intervențiilor de informare corectă, combatere a miturilor prin implicarea instituțiilor media locale.

În acest sens, a fost planificată acoperirea a 2 raioane cu organizarea emisiunilor TV la posturile locale. Avînd în vedere situația epidemiologică prin COVID-19 și rata joasă de vaccinare la nivel național, în perioada 11 noiembrie 2021 -10 ianuarie 2022 au fost implicate 7 studiouri TV regionale (ATV, Comrat, Bas_TV, Basarabeasca, Studio-L, Căușeni, Albasat TV, Nisporeni, Impuls TV, Șoldănești, Sor TV, Soroca, Drochia TV, Drochia) din zonele geografice nord, centru și sud, care au organizat cîte o emisiune tematică, iar la ATV, Comrat au fost organizate 2 emisiuni (avînd în vedere cea mai joasă rata de vaccinare la sudul Moldovei).

Emisiunile realizate pot fi urmărite, după cum urmează:

Studio Impuls TV, Șoldănești:

<https://impulstv.com/video/imunizarea-colac-de-salvare-contra-covid19/?fbclid=IwAR3acA1AAB9uq3f-1f9vvvfEPPLrblK4iZSfWejlr8T1DO9XclWucxFqBnQ> (Durata: 21.12)

<https://www.youtube.com/watch?v=5SaaM2sycFk>

Studio Drochia TV, Drochia

<https://drochia.tv/2021/12/24/necesitatea-imunizarii-contra-covid-19/>

(Durata: 29.12)

<https://www.youtube.com/watch?v=TpUpCDwkbLY&t=230s>

<https://www.facebook.com/DrochiaTV/videos/303612118207936>

<https://ok.ru/video/3639756198290>

Studio Albasat TV, Nisporeni:

https://albasat.md/vaccinarea-impotriva-covid-19-intre-mituri-si-realitate-emisiune-tv/?fbclid=IwAR0r5U4D-6Y5ZQZWRho5pdkGOd0byJxsoK_zfuVXMYQchF_YAqv8tC0FEx0 (Durata: 23.57)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=-ktNVnbSnpE&feature=emb_logo

Studio BAS-TV, Basarabeasca:

<https://bas-tv.md/vakczinacziya-mify-mneniya-fakty/> (Durata: 27.18)

https://www.youtube.com/watch?v=JB1rN2pI1JQ&feature=emb_logo

Studio Studio-L, Căușeni:

<https://www.studio-l.md/covid-19/emisiune-pandemia-covid-19-curmat-viata-multor-causeneni-vaccinarea-e-unica-salvare-spun-medicii/> (Durata: 23.34)

https://www.youtube.com/watch?v=k5RVAkpctU4&feature=emb_logo

Studio Sor-TV, Soroca:

<https://news.sortv.md/index.php/social-ev/index.php/social-ev/1007-vaccineaz-te-mpotriva-covid-19-fii-n-siguran> (Durata: 23.50)

https://www.youtube.com/watch?v=0OWIZ9eNSgY&feature=emb_imp_woyt

Studio ATV, Comrat:

Emisiunea I:

<https://atv.md/%d0%bf%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d0%b8%d1%8f-%d0%b7%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%87%d0%b8%d1%82%d1%81%d1%8f-%d1%82%d0%be%d0%b3%d0%b4%d0%b0-%d0%ba%d0%be%d0%b3%d0%b4%d0%b0-%d0%bc%d1%8b-%d1%8d%d1%82/> (Durata: 20.54)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=788&v=4pnCiBajPGM&feature=emb_logo

Emisiunea II:

<https://atv.md/%d1%8f-%d0%b2%d0%b5%d1%80%d1%8e-%d0%b2%d0%b0%d0%ba%d1%86%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d1%81%d0%b9%d0%b0%d1%81%d1%91%d1%82-%d1%87%d0%b5%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%b5%d1%87%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be/> (Durata: 20.33)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=147&v=NQni1y8AMzk&feature=emb_logo

În conformitate cu cele descrise mai sus, au fost realizate 8 emisiuni TV cu un volum total de **190 min. 55 sec**, cu **30 min. 55 sec** mai mult decât a fost preconizat conform contractului. Fiecare dintre emisiuni a fost plasată pe post în reluare minimum de două ori. Astfel, volumul integral de emisie a constituit **572 min.45 sec**.

Multe emisiuni au fost plasate pe rețelele de socializare:

1. Studio TV Comrat - prima emisiune 600 de vizualizări, iar cea de-a doua - peste 1500 de vizualizări și peste 150 de aprecieri.
2. Studio SOR-TV, Soroca - 3700 de vizualizări și 49 de aprecieri.
3. Studio Studio-L, Căușeni - 12 mii de vizualizări pe pagina oficială de Facebook, 89 de distribuiri și 41 comentarii

După difuzarea emisiunilor, în vederea evaluării impactului acestora asupra publicului, au fost desfășurate câteva discuții telefonice sau online cu telespectatorii care au menționat:

4. Interes crescut față de emisiunile organizate, antrenarea persoanelor notorii (medici, reprezentanți APL, ombudsman etc) locale, cunoscute, statistici epidemiologice teritoriale, prezentarea cazurilor de îmbolnăvire sau deces locale (medici din localitate sau alte persoane cunoscute cetățenilor din teritoriul dat);
5. Creșterea încrederii în vaccinare și a numărului de persoane care după emisiuni au acceptat vaccinarea pentru sine și au dobândit încredere pentru a încuraja și membrii familiei, persoanele din jur.
6. În raionul Basarabeasca a fost organizat un mic sondaj: 10 persoane au fost intervievate înainte de vizionarea emisiunii și după. Rezultatele sunt redate în tabelul de mai jos:

Întrebări	Răspunsuri înainte de emisiune	Răspunsuri după emisiune
Ce atitudine aveți față de vaccinare?	Pozitiv - 2 Negativ - 5 Neutru - 3	Pozitiv - 6 Negativ - 2 Neutru - 2
Cine sau ce v-a influențat atitudinea față de vaccinare?	Informații primite din rețelele de socializare sau de la rude, cunoștințe - 5 Informații obținute din mass-media - 3 Opiniile specialiștilor - medici, oameni de știință, epidemiologi - 2	Informații despre situația epidemiologică și rata de vaccinare în lume, în Moldova și în Basarabeasca-2 Opiniile medicilor din Basarabeasca și locuitorilor raionului - 5 Opiniile experților internaționali - 3

3. Plasarea spoturilor sociale privind tuberculoza și COVID-19

Pe posturile TV locale menționate au fost plasate spoturi cu un volum de 196 de min. de publicitate socială. Menționăm că multe dintre studiouri au oferit bonusuri, derulând spoturile mai des decât era prevăzut în contracte.

ANEXE

**Anexa 1. Statutul realizării activităților planificate
pentru anul 2021, domeniul TB**

Activități		Subactivități	Statut
1.1.4	Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc și vigilență sporită pentru TB, utilizând instalațiile radiologice mobile cu introducerea inteligenței artificiale	Procurarea echipamentului IA	În derulare
		Instruiri	Transferat pentru 2022
		Elaborare PSO	Transferat pentru 2022
1.1.5	Asigurarea depistării persoanelor din populațiile-cheie – persoanele care trăiesc cu HIV, persoanele adulte fără adăpost, consumatori de droguri și alte grupuri vulnerabile, cu acces redus la asistența medicală primară, cu suportul organizațiilor societății civile la nivel de comunitate	Granturi ONG	Realizat
3.1.5	Implementarea regimurilor noi de tratament orale scurte modificate (mSTR) în cadrul studiului operațional, urmat de o tranziție la practica de rutină		Realizat
3.3.1	Asigurarea abordării multidisciplinare, inclusiv evaluarea necesităților și gestionarea cazului pentru fiecare persoana afectată de TB și a familiei și acordarea suportului psihosocial pentru asigurarea aderenței la tratament	Suport pentru activitatea centrelor comunitare de pe malul stîng al r. Nistru	Realizat
		Elaborare PSO pentru activitatea centrelor comunitare	Realizat, remis spre aprobare
		Instruiri pentru prezentarea PSO	Transferat pentru 2022
3.3.2	Asigurarea suportului motivațional lunar (stimulente)		Realizat
3.3.3	Extinderea utilizării VST (tratamentului video supravegheat) la nivel național	Procurarea echipamentului și asigurarea costurilor de comunicare	Realizat
		Plasarea sistemului VOT pe serverul PNRT	Transferat pentru 2022
		Multiplicare ghid VOT	Realizat
		Instruiri	Realizat
6.5.2	Asigurarea participării active a societății civile la răspunsul TB la toate etapele și realizarea activităților prin granturi mici pentru educare, informare, intervenții pentru creșterea aderenței la tratament, acompanierea și suportul persoanelor care au finalizat tratamentul pentru prevenirea recidivelor.		Realizat
6.6.1	Fortificarea răspunsului la TB în penitenciare, managementul cazurilor și suportul psihosocial persoanelor eliberate din detenție în asigurarea continuității îngrijirilor, inclusiv prin implicarea OSC		Realizat
6.6.3	Elaborarea PSO pentru conduita cazului de TB la solicitanții de azil, inclusiv de transfer transfrontalier a cazului TB		Transferat pentru 2022

7.2.3	Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate	Analiza retrospectivă a impactului ONG în controlul TB	În derulare
3.2.2	Elaborarea Regulamentului pentru managementul medicamentelor anti TB și farmacovigilență		În derulare
6.1.1	Elaborarea PSO pentru consolidarea cadrului de M&E de către Departamentul de coordonare PNRT, inclusiv cu implicarea OSC		Transferat pentru 2022
6.1.2	Actualizarea, integrarea, menținerea și ajustările periodice a sistemului informațional de colectare a datelor, inclusiv cadrul M&E al OSC, inclusiv a sistemului informațional de M&E	Elaborarea studiul de fezabilitate și a softului	În derulare
		Procurare echipament	Transferat pentru 2022
		Mentenanță soft	În derulare
6.1.4	Instruirea periodică a personalului din cadrul Unității de Coordonare a PNRT		Transferat pentru 2022
7.2.3	Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate	Studiul KAP	Realizat
7.2.3	Participarea OSC în realizarea studiilor operaționale, inclusiv în realizarea acestora la nivel de comunitate -	Auditul clinic al cazurilor de TB/HIV	Transferat pentru 2022
6.3.1	Actualizarea periodică a curiculei de învățământ în conformitate cu normativele și instruirea continuă a personalului din diferite servicii implicate în răspunsul la TB, inclusiv și instruirea la distanță pe platforme digitale cu obținerea certificării	Organizarea platformei de telemedicină și instruire online (IFP, Bender)	Realizat parțial
		Elaborarea platformelor pentru instruirea la distanță (adaptarea platformei Moodle)	Transferat pentru 2022
6.3.5	Instruirea în prevenirea și îngrijiri TB a personalului, care prestează servicii nemedicale - OSC, outreach și de la egal la egal, psihologii și managerii de caz, suporterii prin training-uri, schimb de experiență, participări la conferințe, vizite de lucru etc		Transferat pentru 2022
6.3.6	Dezvoltarea planificării resurselor umane pe termen mediu și lung și actualizarea rolurilor și responsabilităților aliniate cu modelul de îngrijire centrat pe persoană		Transferat pentru 2022
4.1.1	Dezvoltarea și consolidarea unui mecanism multisectorial de coordonare a PNRT cu alte ministere, instituții publice, inclusiv efectuarea unei evaluări de bază, consultare națională cu participarea tuturor părților interesate naționale și internațional, reprezentanților societății civile, comunității și revizuire periodică		Realizat
4.1.2	Dezvoltarea parteneriatelor colaborative la nivel de comunități prin implicarea OSC și APL		Transferat pentru 2022

4.2.1	Elaborarea regulamentului de servicii integrate la nivel teritorial in corespundere cu necesitățile persoanei cu co-morbidități.		Transferat pentru 2022
6.2.1	Optimizarea serviciului spitalicesc de profil ftziopneumologic		Transferat pentru 2022
6.2.3	Revizuirea mecanismelor de plată a prestatorilor și modalităților de finanțare a serviciilor TB în conformitate cu modelul de îngrijire TB orientat pe oameni la fiecare nivel – asistența medicală primară, asistența medicală specializată de ambulator, asistența medicală spitalicească		Transferat pentru 2022
6.2.6	Elaborarea mecanismului de raportare pentru urmărirea cheltuielilor factice pentru realizarea activităților PNCT la toate nivelurile din sistemul de sănătate		Transferat pentru 2022
3.2.3	Asigurarea farmacovigilenței active cu elaborarea și implementarea PSO pentru aDSM, inclusiv pentru tratamentul preventiv al TB (TPT)		Transferat pentru 2022
6.5.4	Implicarea OSC în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB (granturi matching pentru OSC)		Transferat pentru 2022
6.3.5	Instruirea în prevenirea și îngrijiri TB a personalului, care prestează servicii nemedicale - OSC, outreach și de la egal la egal, psihologii și managerii de caz, suporterii prin training-uri, schimb de experiență, participări la conferințe, vizite de lucru etc (Consolidarea capacității organizaționale a OSC-urilor active în TB)		Transferat pentru 2022
6.5.4	Implicarea OSC în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB (	Elaborarea metodologiei pentru ONG-uri pentru referirea la asistență juridică,	Realizat parțial
		Consultanță pentru sprijin consultativ pentru procedura de acreditare a ONG urilor,	Transferat pentru 2022
		Sprijin pentru activitatea Platformei TB (granturi mici)	Realizat
6.7.2	Dezvoltarea instrumentelor inovative de comunicare prin utilizarea tehnologiilor informaționale		Transferat pentru 2022
6.7.3	Monitorizarea comunitară a accesului și a calității serviciilor TB în raport cu respectarea drepturilor pacientului (instruiri pentru persoanele înrolate în tratamentul TB cu privire la utilizarea aplicației)		Transferat pentru 2022

5.2.1	Desfășurarea activităților de informare și schimbare a atitudinilor și comportamentelor la nivel național și local	Realizarea activităților legate de 24 martie - conferința anuală	Realizat
		Evaluarea situației la nivel local și a posibilităților de integrare a activității ONG în cadrul programelor TB teritoriale	Transferat pentru 2022
5.2.2	Elaborarea, editarea și distribuirea materialelor educaționale și informative despre TB pentru grupurile cheie		Realizat
5.2.3	Realizarea intervențiilor pentru educare și informare (materiale IEC, intervenții mass media, etc.)	Actualizare website www.tuberculoza.info	Realizat
		Elaborare și difuzare video și audio spoturi	Realizat
		Campaniile de informare	Realizat
6.5.3	Realizarea evaluării drepturilor comunitare și a genului (CRG) pentru a identifica barierele (financiare, stigmatice, drepturile omului, gen) ale populației cheie și vulnerabile la serviciile legate de TB; și estimarea dimensiunii populațiilor cheie	Studiul de evaluare a drepturilor comunitare și a genului	În derulare
		Revizuirea cadrului normativ	Transferat pentru 2022
		Estimarea mărimii populațiilor cheie	Transferat pentru 2022
6.5.4	Implicarea OSC în reducerea barierelor și asigurarea accesului grupurilor cheie la servicii TB (granturi OSC)	Grant pentru ONG în domeniul juridic	Realizat
6.7.3	Monitorizarea comunitară a accesului și a calității serviciilor TB în raport cu respectarea drepturilor pacientului	Elaborarea aplicației pentru monitorizarea comunitară	În derulare
		Eveniment de prezentare a informației colectate	Realizat
		Elaborare PSO pentru asigurarea calității monitorizării comunitare a respectării drepturilor	Transferat pentru 2022
		Instruiri pentru familiarizarea cu PSO elaborate	Transferat pentru 2022

**Anexa 2. Statutul realizării activităților planificate
pentru anul 2021, domeniul HIV**

Activități		Subactivități	Statut
2.4.1.1	Dezvoltarea și implementarea bazei normative care reglementează mecanismul de prestare a serviciilor, asigurând continuitatea între serviciile de prevenire, testare și tratament		Transferat pentru 2022
2.4.1.2	Pachetele de servicii medicale și nemedicale vor fi dezvoltate pentru furnizarea de servicii de îngrijire și suport, precum și va fi efectuată costificarea acestora în vederea contractării lor ulterioare de CNAM		Transferat pentru 2022
2.4.1.3	Dezvoltarea actelor normative, care reglementează mecanismul de funcționare a cabinetelor TARV raionale		Transferat pentru 2022
2.4.1.4	Dezvoltarea standardului de oferire a serviciilor psiho-sociale pentru echipele multidisciplinare pe lângă cabinetele TARV		Realizat, remis spre aprobare
2.4.1.5	Costificarea pachetului de servicii de suport psiho-social și dezvoltarea mecanismelor de contractare a serviciilor de suport psiho-social		Transferat pentru 2022
2.4.1.6	Asigurarea discuțiilor publice privind documentele elaborate și mecanismele propuse		Transferat pentru 2022
2.4.2.3	Elaborarea actului normativ care ar permite și reglementa mecanismul de eliberare (livrare) a medicamentelor ARV de către lucrătorii ONG		Transferat pentru 2022
2.4.2.4	Instruirea specialiștilor cabinetelor teritoriale		Realizat
2.4.3.2	Dezvoltarea unor mecanisme eficiente de interacțiune cu serviciile de tuberculoză și narcologic, inclusiv schimb de informații, întâlniri comune, mese rotunde și audituri		Transferat pentru 2022
2.4.3.3	Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de furnizare a serviciilor care să asigure continuitatea acestora între sistemul civil și cel penitenciar		Transferat pentru 2022
2.4.3.4	Asigurarea discuțiilor publice privind documentele elaborate și mecanismele propuse		Transferat pentru 2022
1.3.1.6	Crearea unui sistem de raportare pentru determinare a gravidelor HIV + și monitorizarea ulterioară a acestora, inclusiv o procedură de examinare a fiecărui caz de confirmare HIV la un copil		Transferat pentru 2022
3.2.1.1	Dezvoltarea sistemului informațional pentru înregistrarea PTH, SIME HIV (ITS) (modul TARV, modul laborator pentru testarea la HIV, ITS, modul	Elaborarea studiului de fezabilitate și a softului	În derulare

	pentru evidența preparatelor medicale și a bunurilor cu destinație medicală procurate și utilizate în vederea controlului infecției HIV și ITS	Procurare echipament	Transferat pentru 2022
		Mentenanță soft	În derulare
3.2.2.3	Instruirea personalului de M&E de la nivel național privind analiza și interpretarea datelor colectate în sistemul de supraveghere, monitorizare evaluarea în domeniul HIV		Transferat pentru 2022
3.2.4.11	Cercetarea operativă pentru determinarea cazurilor de incidență recentă		Transferat pentru 2022
3.2.4.4	Implementarea studiului privind evaluarea numărului de persoane care utilizează droguri neinjectabile din numărul total de utilizatori de droguri		Transferat pentru 2022
3.2.4.9	Cercetarea operațională de evaluare a supravegherii epidemiologice a infecției cu HIV/SIDA și implicarea SSSP în măsurile de control și răspuns		Realizat
3.3.4.2	Instruirea continuă a persoanelor din cadrul IMSF, ONG, etc. prin participare la programe interne de instruire (consiliere, metode, personal medical nou laborator HIV/ONG, etc.)		Realizat
1.3.1.1	Îmbunătățirea cunoștințelor PMTCT pentru medicii de familie și personalul medical din maternități		Realizat
1.3.1.5	Revizuirea periodică a PCN PMTCT	Actualizare protocol clinic	Realizat
		Masă rotundă	Transferat pentru 2022
2.3.5.1	Creșterea capacităților personalului medical în furnizarea și utilizarea informației referitor la vigilența farmaceutică		Realizat
2.4.4.2	Creșterea capacității pentru echipe multidisciplinare la nivel raional, în problemele de îngrijiri integrate, în raioanele în care tratamentul ARV va fi descentralizat		Realizat
2.4.4.4	Instruire în domeniul serviciilor medicale integrate la nivelul serviciilor medicale specializate de ambulator		Transferat pentru 2022
2.4.4.5	Oferirea de asistență tehnică pentru organizarea furnizării de servicii integrate la nivelul sectorului neguvernamental		Transferat pentru 2022
2.4.4.3	Dezvoltarea cadrului normativ pentru organizarea serviciilor integrate la nivelul serviciilor medicale specializate de ambulator		Transferat pentru 2022
2.4.4.6	Asigurarea discuțiilor publice privind documentele elaborate și mecanismele propuse		Transferat pentru 2022

Anexa nr.3. Lista ONG_urilor care au contractat servicii de depistare țintită

Nr. d/o	Organizație	Teritorii pentru acoperire	Număr estimat beneficiari pentru a fi examinați radiologic	Bugetul activității, MDL	Număr beneficiari examinați radiologic	% realizare ținte
1	UORN	Fălești, Bălți,Edineț, Ungheni, Sîngerei, Rîșcani, Soroca	1,200	735,552.00	363	30,3
2	SMIT	Edineț, Dondușeni, Drochia, Sîngerei, Florești	2,000	1,225,920.00	2,078	104
3	Speranța Terrei	Rîșcani, Bălți, Ungheni	1,600	980,736.00	1,598	99,9
4	AFI	Chișinău, Ialoveni, Strășeni	3650	2,237,304.00	4,273	117
5	AFI Anenii Noi	Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari/Cocieri	1,200	735,552.00	1,200	100
6	Casa Speranțelor	Soroca, Șoldănești	1,200	735,552.00	1,449	121
7	Asociația Psihologilor din Tighina	Comrat, Cimișlia, Căușeni, Hîncești	1,200	735,552.00	1,200	100
Subtotal malul drept	7	22	12,050	7,386,168.00	12,161	101
1	Programe medico-sociale	Tiraspol, Bender	1,911	1,163,366.56	2,088	109
2	AkTiV	Slobozia, Rîbnița	979	600,087.84	1,037	106
Subtotal malul stîng	2	4	2,890	1,763,454.40	3,125	108
TOTAL	9	26	14,940	8,636,606.40	15,286	102

**Anexa nr.4. Lista centrelor comunitare pentru tratament ambulator
a persoanelor cu TB din teritoriile de pe malul stâng al r. Nistru**

Nr. d/o	Teritoriu	Număr beneficiari contractați pentru supraveghere și suport	Bugetul activității, MDL	Număr beneficiari acoperiți cu supraveghere și suport	% realizare
1	Bender	45	160.000.00	53	118
2	Tiraspol	66	237,000.00	110	167
3	Camenca	13	43,500.00	15	115
4	Râbnița	51	186,000.00	51	100
5	Slobozia	48	173,000.00	43	90
6	Grigoriopol	17	58,500.00	32	188
7	Dubăsari	25	95,500.00	30	120
8	Dnestrovsc	9	32,000	15	167
TOTAL	8	274	985,500.00	349	127

Anexa nr.5. Lista ONGurilor care realizează activități de educare, informare și intervenții în scop de creștere a aderenței la tratament anti TB

Nr. d/o	Organizație	Teritorii pentru acoperire	Număr estimat beneficiari	Bugetul activității, MDL	Număr beneficiari acoperiți	% realizare
1	UORN	Fălești, Bălți,Edineț, Ungheni, Sîngerei, Rîșcani, Soroca	40	112,369.00	7	17,5
2	SMIT	Edineț, Dondușeni, Drochia, Sîngerei, Florești	0	133,495.00	0	-
3	Speranța Terrei	Rîșcani, Bălți, Ungheni	90	255,471.00	114	127
4	AFI	Chișinău, Ialoveni, Strășeni	130	367,840.00	52	40
5	AFI Anenii Noi	Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari/Cocieri	40	112,369.00	42	105
6	Casa Speranțelor	Soroca, Șoldănești	30	85,157.00	37	123
7	AP din Tighina	Comrat, Cimișlia, Căușeni, Hîncești	80	224,738.00	56	70
Subtotal malul drept	7	24	450	1,291,439.00	308	68
1	Programe medico-sociale	Tiraspol, Bender	65	215,609.00	54	83
2	AkTiV	Slobozia, Rîbnița	48	177,799.00	32	67
Subtotal malul stîng	2	4	113	393,408.00	86	76
TOTAL	9	28	613	1,684,847.00	394	64

**Anexa nr.6. Statutul realizării activităților planificate
pentru anul 2021, grantul C19RM, domeniul TB**

Activități		Subactivități	Statut
2.1.1	Accelerarea screeningului bidirecțional TB/COVID prin realizarea campaniilor de recuperare și intensificarea identificării cazurilor	Granturi ONG	Realizat
2.1.2	Implicarea OSC active în domeniul TB în utilizarea tehnologiilor X-ray ultraportabile	Contractarea unui consultant national pentru pregătirea bazei legislative necesare implementării tehnologiilor X-ray ultraportabile	Transferat pentru 2022
2.1.3	Promovarea utilizării VST, prin implicarea societății civile	Grant ONG	Realizat
3.1.1	Implicarea comunității în activități de încurajare a vaccinării anti COVID	Granturi ONG	Realizat
3.2.1	Reînnoirea echipamentelor tehnologiilor informaționale și a capacității de conectare a OSC active în domeniul TB.	Procurare de echipamente IT pentru ONGuri	Transferat pentru 2022
3.3.1	Activități de reducere a stigmei aferente TB și COVID-19	Angajarea consultanților pentru elaborarea materialelor informaționale cu referire la TB/COVID, COVID	Realizat
		Traducerea materialelor elaborate	Realizat
		Elaborarea desigului și printarea materialelor informaționale	Realizat
		Elaborarea materialelor video și audio cu tematica TB și COVID-19	Transferat pentru 2022
		Difuzarea materialelor video și audio cu tematica TB și COVID-19	Realizat (au fost difuzate materialele elaborate anterior)
		Contractarea unui consultant pentru organizarea campaniilor de informare în teritorii	Realizat
		Elaborarea și difuzarea emisiunilor TV la studiourile TV locale	Realizat
		Difuzarea materialelor video și audio la studiourile TV și stațiile radio locale	Realizat

Anexa 7. Lista ONG_urilor care au contractat servicii de depistare țintită, grantul C19RM

Nr. d/o	Organizație	Teritorii pentru acoperire	Număr estimat beneficiari	Bugetul activității, MDL	Număr beneficiari acoperiți	% realizare
1	SMIT	Nisporeni, Telenești	1474	874,023.04	1251	85
2	Speranța Terrei	Călărași, Glodeni	1492	884,696.32	1543	103
3	AFI	Cahul, Cantemir, Leova, Orhei, Vulcănești	4238	2,512,964.48	4322	102
4	Casa Speranțelor	Ocnița, Rezina	1160	687,833.60	1708	147
5	Asociația Psihologilor din Tighina	Taraclia, Comrat, Ceadâr-Lunga	2460	1,458,681.60	396	16
Subtotal malul drept	5	14	10,824	6,418,199.04	9220	85
6	AkTiV	Camenca, Dubăsari (SN)	574	340,359.04	495	86
7	Programe medico-sociale	Grigoriopol, Dnestrovsc	602	356,961.92	655	109
Subtotal malul stîng	2	4	1,176	697,320.96	1150	98
TOTAL	7	18	12,000	7,115,520.00	10,370	86

Anexa 8. Lista materialelor informative printate în cadrul campaniilor de informare și educare pe parcursul anului 2021 și cantitățile distribuite

Nr. d/o	Denumirea	Număr materiale elaborate și distribuite, campania de primăvară	Număr materiale elaborate și distribuite, campania de toamnă	Număr materiale elaborate și distribuite campania, TOTAL
1	Tuberculoza la adulți, pliant, rom.	2000	3000	5000
2	Tuberculoza la adulți, pliant, rus.	1000	1000	2000
3	Tuberculoza la copii, pliant, rom.	2000	3000	5000
4	Tuberculoza la copii, pliant, rus.	1000	1000	2000
5	Tușiți corect, pliant, rom.	2000	3000	5000
6	Tușiți corect, pliant, rus.	1000	1000	2000
7	TB nu este un obstacol în calea fericirii, pliant, rom.	2000	3000	5000
8	Туберкулез не преграда счастью, pliant, rus.	1000	1000	2000
9	Tuberculoza și COVID-19 (pentru pacienții cu TB), pliant, rom.	2000	3000	5000
10	Tuberculoza și COVID-19 (pentru pacienții cu TB), pliant, rus.	0	1000	1000
11	Tuberculoza și COVID-19: diagnostic și prevenire, pliant, rom.	2000	3000	5000
12	Tuberculoza și COVID-19: diagnostic și prevenire, pliant, rus.	1000	2000	3000
13	Cum este transmisă tuberculoza, flyer, rom.	2000	3000	5000
14	Cum este transmisă tuberculoza, flyer, rus.	1000	1000	2000
15	Tuberculoza și COVID-19, flyer, rom.	2000	3000	5000
16	Tuberculoza și COVID-19, flyer, rus.	2000	1000	3000

17	Memento pentru voluntarii, participanți la campania de vaccinare împotriva COVID-19, pliant, rom.	0	1000	1000
18	Памятка для волонтеров, принимающих участие в кампании по вакцинации от COVID-19, pliant, rus.	0	1000	1000
19	Tuberculoza la copii, broșură, rom./rus.	2000	2000	4000
20	Туберкулез у детей, брошюра, rus.	0	2000	2000
21	10 mituri despre vaccinare (COVID-19), , broșura, rom.	0	2000	2000
22	10 мифов о вакцинации против COVID-19, брошюра, rus.	0	2000	2000
23	Mituri despre tuberculoza, broșura, rom.	2000	2000	4000
24	Mituri despre tuberculoza, broșură, rus.	1000	1000	2000
25	Tuberculoza: întrebări și răspunsuri, broșura, rom./rus.	0	2000	2000
26	Туберкулез: вопросы и ответы, брошюра, rus.	0	1000	1000
27	Ghid pentru voluntarii implicați într-o campanie de conștientizare a TB, pliant, rom	0	1000	1000
28	Памятка для волонтеров, участвующих в информационной кампании по TB, pliant, rus.	0	1000	1000
29	Cunoaște-ți drepturile și obligațiile (pentru pacienții cu TB), pliant, rom.	0	2000	2000
30	Знай свои права и обязанности (для пациентов с TB), pliant, rus.	0	1000	1000

31	Cum se trateaza tuberculoza, pliant, rom.	0	2000	2000
32	Как лечится туберкулез, pliant, rus.	0	1000	1000
33	Calendar de buzunar „Simptomele tuberculozei”, 2022, rom.	0	5000	5000
34	Calendar de perete-2022 „Sănătatea ta în mâinile tale”, rom.	0	2000	2000
35	Настенный календарь-2022 „Твое здоровье – в твоих руках”, rus.	0	1000	1000
36	Calendarul biroului-2022 „Sănătatea ta în mâinile tale”, rom.	0	2000	2000
37	Настольный календарь-2022 „Твое здоровье – в твоих руках”, rus.	0	1000	1000
38	Calendarul biroului-2022 pentru bolnavi cu TB „Знай свои права”, rom.	0	1000	1000
39	Настольный календарь для пациентов-2022 „Знай свои права”, rus.	0	1000	1000
40	Calendarul biroului-2022 despre vaccinarea “Tuberculoza si COVID-19”, rom.	0	1000	1000
41	Настольный календарь о вакцинации «Туберкулез и COVID-19, rus.	0	1000	1000
42	Reguli de colectare a sputei, poster	0	200	200
43	Правила сбора мокроты, poster	0	100	100
44	Poster-calendar -2022 TB-COVID (Vaccineaza-te)	0	300	300
	TOTAL	29,000	72,600	101,600

**Anexa 9. Lista materialelor informative printate în cadrul activităților de
reducere a stigmei aferente TB și COVID-19 și cantitățile distribuite**

Nr. d/o	Denumirea	Număr materiale elaborate și distribuite
1	10 mituri despre vaccinarea împotriva COVID-19, broșura, 12 p., rom.	2000
2	10 мифов о вакцинации от COVID-19, брошюра, 12 с., рус.	1000
3	Tuberculoza? COVID-19?, pliant, 4 p., rom.	3000
4	Туберкулез? COVID-19?, буклет, 4 с., рус.	1000
5	Memento pentru voluntarii, participanti la Campania de vaccinare împotriva COVID-19, broșura, 8 p., rom.	1000
6	Памятка для волонтеров, участвующих в кампании по вакцинации от COVID-19, брошюра, 8 с., рус.	1000
7	Poster-calendar "Vaccineaza-te!", rom.	400
8	Постер-календарь «Вакцинируйтесь!», рус.	200
9	Calendarul biroului-2022 despre vaccinarea "Tuberculoza si COVID-19", rom.	1000
10	Настольный календарь о вакцинации «Туберкулез и COVID-19, рус.	1000
	Total	11600